

PARATHËNIE

Islami është një fe madhështore. Madhështia e tij qëndron në mësimet e përsosura të Kuranit të shenjtë dhe në faktin se themeluesi i Islamit, Hazret Muhamedi^{SAVS}, i zbatoi këto mësimet praktikisht dhe në mënyrë të plotë, duke u bërë kështu shembull i përsosur për atë çka na mësoi.

Lidhshmëria e thellë dhe e pathyeshme në mes të mësimëve dhe praktikës së tij, u la përshtypje të papërshkrueshme sahabëve të tij. Pas vdekjes së tij, kur u pyet gruaja e tij, Aishja^{ra}, rreth jetës së Profetit të shenjtë^{SAVS}, ajo tha:

كَانَ خُلُقُهُ الْقُرْآنَ

“Jeta e tij qe Kurani”

Nuk ka kontradiktë në mes fjalës së tij dhe Fjalës së Zotit. Fjalët e tij ishin të pastra dhe pa ndonjë motiv a dëshirë personale. Lidhur me këtë Kurani i shenjtë dëshmon:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

“Ai nuk thotë asgjë prej vetes. Gjithçka që thotë ai, është sipas shpalljes Hyjnore”.

(En-Nexhm 53:4-5)

S'është për t'u çuditur, se mu për këtë arsye, Allahu^{xhah}, në Kuranin famëlartë, e paraqet Profetin Muhamed^{savs} si një model të përkryer për tërë njerëzimin e të gjitha kohëve.

Allahu i Madhërishëm, në Kuranin e shenjtë, thotë:

وَلَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

“Për ju ka një shembull të shkëlqyer në të Dërguarin e Allahut”.

(El-Ahzab 33:22)

Këtu po e paraqesim një përzgjedhje të haditheve, që janë rrëfime lidhur me jetën, veprat dhe të thënat e Profetit të shenjtë^{savs}. Këto hadithe ofrojnë një pasqyrim të shkurtër të jetës së tij të përditshme, të standardeve të larta morale e shpirtërore, të adhurimit dhe mënyrës së tij të predikimit.

Sado që disa hadithe u shkruan gjatë jetës së Profetit të shenjtë^{savs}, një pjesë e madhe e tyre u mbledhën rreth dyqind vjet pas vdekjes së tij. Megjithatë ato u mbledhën pas një kohe kaq të gjatë, ato konsiderohen të besueshme e të pranueshme në bazë të këtyre fakteve:

Meqenëse fjalët e Profetit të shenjtë^{savs} vlerësoheshin shumë, të gjithë sahabët e tij aty për aty i mësonin ato përmendësh dhe diskutonin lidhur me to për kohë të gjatë.

Fakti i dytë, mjaft i rëndësishëm, është se fjala e tij dëgjohej me respekt dhe përcillej me një dëshirë dhe përkushtim të përfllaktë fetar. Çdo shtesë në fjalët e tij apo devijim nga fjalët e tij origjinale konsiderohej një mëkat për të cilin njeriu do të përgjigjet para Allahut^{xh}. Edhe vetë Profeti i shenjtë^{savs} kishte thënë:

“Xhehnemi do të jetë vendbanimi i atij, i cili thotë në emrin tim atë, që nuk e thashë unë”.

Së treti, konsiderohej si detyrë e dëgjuesit që kur dikush i rrëfente diçka lidhur me të (Profetin) ose prej tij, ai jo vetëm që e mësonte përmendsh atë, por ia mësonte përmendesh edhe emrin dhe imtësitë e rrëfyesit, me qëllim që ta përmendte emrin e rrëfyesit, nëse i shtrohej ndonjë pyetje lidhur me atë rrëfim.

Aspekti i katërt i rëndësishëm është se arabët kanë qenë të famshëm për nga kujtesa e tyre jashtëzakonisht e shkëlqyeshme. Edhe para ardhjes së Profetit të shenjtë ^(s), nuk ishte i vogël numri i atyre personave të cilët kishin mësuar përmendsh më shumë se 100 mijë vargje të poetëve arabë. Pos kësaj, ishte shumë e zakonshme që të dinin përmendesh edhe trungun e familjeve të tyre. Pas ardhjes së Profetit të shenjtë ^(s), standardi moral i pasuesve të tij u ngrit shumë dhe vesi i të shtuarit të fjalëve u dënua. Pos kësaj, në Kuranin e shenjtë i është vënë theksi i veçantë jo vetëm të vërtetës, por edhe verifikimit të saj.

Si rezultat i këtyre fakteve, të thënat e Profetit të shenjtë të Islamit ^(s) u trajtuan me kujdes shumë të veçantë që nuk njihet në asnjë sistem tjetër të mbledhjes së materialit historik. Në procesin e mbledhjes së këtyre të thënave, dijetarët myslimanë, kanë punuar sistematikisht e me përpikëri dhe i kanë kushtuar kujdes të veçantë saktësisë, sa që, asnjë e dhënë historike nuk mund të krahasohet me përpilimin e të thënave të Profetit të shenjtë ^(s). Çdo hallkë në zinxhirin e rrëfyesve të një hadithi është përmendur në përmbledhjet kryesore të haditheve. Edhe studimi i karakterit të transmetuesve dhe i besnikërisë së tyre u zhvillua në një fushë studimi më vete. Si rezultat i kësaj, një formë e re e dijes, lidhur me analizën e të thënave, u duk për herë të parë në historinë njerëzore.

Në dobi të lexuesve, të cilët dinë shumë pak rreth Islamit, po përmendim këtu se përveç një varg përmbledhjesh të haditheve të Profetit të shenjtë, gjashtë prej tyre konsiderohen të jenë të një rëndësie të veçantë prej dijetarëve myslimanë. Ato libra njihen si Sahi-e-Sita (gjashtë librat autentik). Shumica e haditheve të prezantuara këtu, në këtë koleksion të shkurtër, janë marrë nga këto gjashtë libra. Këtu poshtë po japim një pasqyrë të shkurtër rreth këtyre librave dhe rreth përpiluesve të tyre:

Sahih Buhariu: Ky libër konsiderohet si libri më autentik pas Kuranit të shenjtë. Përpiluesi i këtij libri është Muhamed Ismaili nga Buhara, i njohur si Imam Buhariu, (194 - 256 pas Hixhrit).

Sahih Muslimi: Ky është libri i dytë për nga rëndësia. E përpiloi Muslim bin-al-Haxhaxhi, që ishte banor i Nishapurit në Khrosan, (202 - 261 pas Hixhrit).

Xhami-al-Tirmidhiu: I treti është Xhami-al-Tirmidhiu. Përpilues është Muhamed bin Isa, banor i Tirmidhit, (209 - 279 pas Hixhrit).

Sunan Abu Daudi: E përpiloi Sulejman bin Al-Ashath, i njohur me emrin Abu Daud, (202 - 275 pas Hixhrit).

Sunan ibn Maxhai: Libri i pestë është Sunan ibn Maxhah. E shkroi Muhamed ibin Maxhah që ishte nga qyteti i njohur Kizvin në Irak, (209 - 275 pas Hixhrit).

Sunan Nisai: Libri i gjashtë është Sunan Nisai. E përpiloi Ahmad bin Shuejbi nga qyteti Nisai në Khrosan (215 - 306 pas Hixhrit).

Mauta Imam Maliku: Përveç gjashtë librave të lartpërmendur, është edhe një libër shumë i rëndësishëm i njohur me emrin Mauta Imam Malik.

Përpiluesi i tij, Malik bin Anas, njihet zakonisht si Imam Malik. Ky libër nuk shënohet në Sahi-e Sitah, sepse konsiderohet, në radhë të parë, si libër i jurisprudencës (fikhut), sepse hadithet e shënuara në të kanë të bëjnë me çështjet juridike. Autenticiteti e rrëfimeve të shënuara në Mauta Imam Malik mund të gjykohet nga fakti, se të gjitha këto janë të përmendura në Sahih Bhukhari e në Sahih Muslim. Pozita e Imam Malikut në mes të përpiluesve të haditheve është shumë e madhe, sa që njihet si Imam-ul-Muhadithiin (kryepërpilues i haditheve), dhe të gjithë përpiluesit kanë dëshmuar mbi pozitën e tij të lartë.

NIJETI (QËLLIMI) DHE VEPRAT

۱- حَدَّثَنَا الْحَمِيدِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْأَنْصَارِيُّ قَالَ أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيُّ أَنَّهُ سَمِعَ عَلْقَمَةَ بْنَ وَقَّاصٍ اللَّيْثِيَّ يَقُولُ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَى الْمِنْبَرِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَّا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةٍ يَتَكِبُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ -

« بخاری باب کیف کان بدء الوحی الی رسول الله ﷺ »

1. Hazret Omer bin Hattabi^{ra}, derisa ishte duke folur nga foltorja, rrëfen se e kam dëgjuar Profetin e shenjtë^{sawa} duke thënë:

“Të gjitha veprat varen prej qëllimeve dhe çdo njeri shpërblehet sipas nijetit të tij. Pra, kush bën migrim për hir të Allahut e të Profetit të Tij, migrimi i tij, me të vërtetë, do të jetë për Allahun e për Profetin e Tij. Mirëpo, kush bën migrim me njet për ta fituar botën apo për t'u martuar me ndonjë grua, migrimi i tij do të jetë sipas nijetit të tij”.

(Buhariu)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَبْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ - « بخارى كتاب الايمان باب المسلم من سلم »

2. Hazret Abdullah bin Omeri^{ra} rrëfen se e ka dëgjuar Profetin e shenjtë^{savys} duke thënë:

"Mysliman i vërtetë është ai, nga gjuha dhe nga duart e të cilit, janë të sigurt myslimanët e tjerë; dhe emigrant i vërtetë është ai, i cili i braktis ato gjëra të cilat i ka ndaluar Allahu".

(Buhariu)

MADHËSHTIA E ALLAHUT

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ هَذِهِ الْآيَةَ وَهُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ: وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ، قَالَ يَقُولُ اللَّهُ أَنَا الْجَبَّارُ ، أَنَا الْمُتَكَبِّرُ ، أَنَا الْمَلِكُ ، أَنَا الْمُتَعَالِ يُمَجِّدُ نَفْسَهُ قَالَ فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُرَدِّدُهَا ، حَتَّى رَجَفَ بِهَا الْمِنْبَرُ حَتَّى ظَنَنَّا أَنَّهُ سَيَخِرُّ بِهِ -

« مسند احمد ص ۲ / ۸۸ »

3. Hazret Abdullah bin Omeri^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sava} duke predikuar nga foltorja e recitoi këtë ajet:

“Qiejt do të jenë të mbështjellë në dorën e Tij të djathtë. I pastër është Ai dhe i lartësuar prej asaj që i shoqërojnë Atij”.

Ai^{sava}, pastaj tha se Allahu^{xhsh} thotë:

“Unë jam i Plotfuqishëm; Unë jam i Madhërishëm; Unë jam Sovran; Unë jam i Lartë. Ashtu e lartëson veten Allahu’. Profeti i shenjtë i shqiptonte në mënyrë përsëritëse këto fjalë dhe me aq forcë sa që mimberi (foltorja) filloi të dridhej dhe ne menduam se fuqia e dridhjes do ta rrëzonte mimberin”.

(Masnad Ahmedi)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ كَلِمَتَانِ - ٤ -
حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِي
الْمِيزَانِ: سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ -
« بخارى كتاب الرد على الجهنية . . . باب قول الله يضع
الموازين بالقسط »

4. Hazret Abu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sava} ka thënë:

“Ka dy fjalë, të cilat janë shumë të dashura për Allahun e Mëshirshëm. Ato janë shumë të lehta për gjuhën, por me shumë peshë për nga vlera. Këto janë: Subhaanallaahi ve bihamdihi, subhaanallahil adhiim.

*“I Shenjtë është Allahu me gjithë lavdërimin e Tij.
I Shenjtë është Allahu i Madhërishëm”.*

(Buhariu)

UNIKATËSIA E ALLAHUT

- 5

عَنْ هَمَامِ بْنِ مُنَبِّهٍ قَالَ هَذَا مَا حَدَّثَنَا بِهِ أَبُو هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ كَذَّبَنِي عَبْدِي ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ ذَلِكَ ، وَشَتَمَنِي وَلَمْ يَكُنْ لَهُ ذَلِكَ تَكْذِيبُهُ إِيَّايَ ، أَنْ يَقُولَ لَنْ يُعِيدَنَّا كَمَا بَدَأْنَا ، وَأَمَا شَتَمُهُ إِيَّايَ يَقُولُ اخْتَذَ اللَّهُ وَلَدًا ، وَأَنَا الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ ، وَلَمْ أُولَدْ ، وَلَمْ يَكُنْ لِي كُفُوًا أَحَدٌ -

« مسند احمد ص ۲/۳۱۷ »

5. Hazret Abu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{av} ka thënë se Allahu thotë:

“Robi Im Më mohon Mua, e atij nuk i ka hije ta bëjë këtë. Ai Më fyen Mua e s'ka të drejtë ta bëjë këtë. Ai më përgënjeshtroi Mua, kur thotë se Allahu s'mund të më krijojë sërish ashtu siç më ka krijuar herën e parë. Dhe ai më fyen Mua, kur thotë se Allahu e caktoi për vete një djalë, ndërsa Unë jam i Vetëmjaftueshëm dhe i Pavarur. Nuk kam lindur askënd dhe as s'jam i lindur; s'ka kush të jetë si Unë”.

(Masnad Ahmedi)

- 6

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ : أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلَّهِ -

« ترمذی کتاب الدعوات دعوة المسلم مستجابة »

6. Hazret Xhabiri^{ra} transmeton se e ka dëgjuar Profetin e shenjtë^{av} duke thënë:

“Përkujtimi më i mirë (i Allahut) është të thuash: 'S'ka Zot tjetër përveç Allahut'. Dhe lutja më e mirë është të thuash: 'Të gjitha lavdërimet i takojnë Allahut”.

(Tirmidhiu)

PËRKUJTIMI MË I MIRË ËSHTË PËRKUJTIMI I ALLAHUT

٧ - عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُهُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ فَقَالَ: مَثَلُ الْبَيْتِ الَّذِي يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ وَالْبَيْتِ الَّذِي لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ *
« بخارى كتاب الدعوات باب فضل ذكر الله تعالى »

7. Hazret Abu Musa al-Ash'ari^{ra} rrëfen se e ka dëgjuar Profetin e shenjtë^{swa} duke thënë:

"Shembulli i atij i cili e përkujton Allahun dhe i atij që nuk e përkujton Atë, është si i gjalli me të vdekurin".

(Buhariu)

Ndërsa te Muslimi gjendet:

"Shembulli i shtëpisë në të cilën përkujtohet Allahu dhe i asaj në të cilën nuk përkujtohet Allahu është si i gjalli me të vdekurin".

٨ - عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ فِي سَفَرٍ فَجَعَلَ النَّاسُ يَجْهَرُونَ بِالتَّكْبِيرِ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ أَيُّهَا النَّاسُ ارْبَعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ إِنَّكُمْ لَيْسَ تَدْعُونَ أَصَمَّ وَلَا غَائِبًا إِنَّكُمْ تَدْعُونَ سَمِيعًا قَرِيبًا وَهُوَ مَعَكُمْ -

« مسلم كتاب الذكر استحباب خفض الصوت بالذكر »

8. Hazret Abu Musa^{ra} rrëfen: Një herë, derisa po udhëtonim me Profetin e shenjtë^{sa}, disa njerëz filluan të thërrisnin me zë të lartë '**Allahu Akber**' (Zoti është më i Madhi). Profeti i shenjtë^{sa} u tha:

"O njerëz! Mbajeni rrugën e mesme. Ju nuk po e thërrisni as të shurdhrin e as atë që mungon, por, po e thërrisni Atë, që është i Gjithëdëgjueshëm, që është afër dhe me ju".

(Muslimi)

۹- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : إِنْ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مَلَائِكَةٌ سَيَّارَةٌ فَضُلًّا يَتَّبِعُونَ مَجَالِسَ الذِّكْرِ فَإِذَا وَجَدُوا مَجْلِسًا فِيهِ ذِكْرٌ قَعَدُوا مَعَهُمْ وَحَفَّ بَعْضُهُمْ بَعْضًا بِأَجْنَحَتِهِمْ حَتَّى يَمْلَأُوا مَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَإِذَا تَفَرَّقُوا عَرَجُوا وَصَعِدُوا إِلَى السَّمَاءِ قَالَ فَيَسْأَلُهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَهُوَ أَعْلَمُ بِهِمْ مِنْ أَتَيْنَ جِئْتُمْ ؟ فَيَقُولُونَ جِئْنَا مِنْ عِنْدِ عِبَادِكَ فِي الْأَرْضِ يُسَبِّحُونَكَ وَيُكَبِّرُونَكَ وَيُهَلِّلُونَكَ وَيُحَمِّدُونَكَ وَيَسْتَئْزِلُونَكَ قَالَ وَمَاذَا يَسْأَلُونِي قَالُوا يَسْأَلُونَكَ جَنَّتِكَ قَالَ وَهَلْ رَأَوْا جَنَّتِي قَالُوا لَا أَيْ رَبِّ ، قَالَ فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْا جَنَّتِي قَالُوا وَيَسْتَجِيرُونَكَ قَالَ وَمِمَّ يَسْتَجِيرُونَنِي قَالُوا مِنْ نَارِكَ يَا رَبِّ قَالَ وَهَلْ رَأَوْا نَارِي قَالُوا لَا ، قَالَ فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْا نَارِي - قَالَ وَيَسْتَغْفِرُونَكَ قَالَ فَيَقُولُ قَدْ غَفَرْتُ لَهُمْ فَأَعْطَيْتُهُمْ مَا سَأَلُوا وَأَجْرْتُهُمْ مِمَّا اسْتَجَارُوا قَالَ فَيَقُولُونَ رَبِّ فِيهِمْ فَلَانْ عَبْدٌ خَطَاءٌ إِنَّمَا مَرَّ فَجَلَسَ مَعَهُمْ قَالَ فَيَقُولُ وَلَهُ

غَفَرْتُ ، هُمْ الْقَوْمُ لَا يَشْقَى بِهِمْ جَلِيسُهُمْ -

« مسلم كتاب الذكر باب فضل مجالس الذكر »

9. Hazret Abu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sws} ka thënë:

"Disa engjëj të Allahut breshin në kërkim të atyre kuvendimeve ku përkujtohet Allahu. Dhe kur e gjejnë ndonjë kuvendim të tillë, në të cilin përkujtohet Allahu, ulen dhe qëndrojnë me ta, i shtrijnë krahët e tyre mbi ta dhe tubohen njëri mbi tjetrin derisa hapësira në mes tokës dhe qiellit të mbushet me praninë e tyre. Kur shpërndahen njerëzit atëherë edhe ata ngjiten në qiell. Ndonëse Allahu e di mirë se ku ishin ata, Ai i pyet: 'Prej nga po vini'? Ata përgjigjen, 'Ne kemi qenë te disa shërbëtorë të Tu, të cilët të lartësonin, të madhëronin e pohonin Unikatësinë Tënde, të lavdëronin dhe të lusnin Ty. 'Allahu i pyet: 'Çka kërkonin prej Meje?' 'Ata po kërkonin prej Teje Xhenetin Tënd', thonë engjëjt. 'A e kanë parë ata xhenetin Tim?' pyet Allahu. Engjëjt përgjigjen, 'Jo, ata nuk e kanë parë xhenetin Tënd'. Allahu thotë: 'Si do të ishte, po ta kishin parë Xhenetin Tim!' Mandej, engjëjt thonë, 'Ata kërkonin edhe strehimin Tënd'. 'Prej çka po e kërkonin strehimin Tim?'- pyet Allahu. 'Prej zjarrit Tënd', përgjigjen engjëjt. 'A e kanë parë ata zjarrin Tim?' pyet Allahu. 'Jo' - thonë engjëjt, - 'nuk e kanë parë'. Allahu thotë, 'Si do të ishte, po ta kishin parë zjarrin Tim!' 'Ata po kërkonin edhe faljen Tënde' vazhdojnë engjëjt. Allahu thotë, 'I kam falur dhe u kam dhënë gjithçka që kanë kërkuar prej Meje dhe u kam dhënë strehim prej çka kanë kërkuar'. Atëherë, engjëjt i thonë, 'O Zoti ynë, aty ka qenë edhe një njeri shumë mëkatar, i cili ishte duke kaluar pranë tyre dhe u ul me ta. 'Edhe atë e kam falur' thotë Allahu 'sepse ata janë njerëz të tillë, sa që nuk mbetet i pa bekuar edhe ai, i cili ulet në kuvendimin e tyre".

(Muslimi)

DASHURIA NDAJ ALLAHUT

- ۱۰

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ كَانَ مِنْ دُعَاءِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : اَللّهُمَّ اِنِّى اَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَالْعَمَلَ الَّذِى يُبَلِّغُنِى حُبَّكَ ، اَللّهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ اِلَىَّ مِنْ نَفْسِى وَاهْلِى وَمِنْ الْمَاءِ الْبَارِدِ -
« ترمذى كتاب الدعوات »

- 10.** Hazret Abud-Darda^m rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sova} ka treguar se Hazret Daudi^m e luste Zotin me këto fjalë:

“O Zoti im! Kërkoj prej Teje dashurinë Tënde dhe dashurinë e atij, i cili Të do Ty dhe dashurinë e asaj vepre që ma mundëson dashurinë Tënde. O Zoti im! Bëje dashurinë Tënde më të dashur për mua se jetën time, se familjen time dhe më të dashur se ujin e ftohtë”.

(Tirmdhiu)

- ۱۱

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ مِنْ حَلَاوَةِ الْإِيمَانِ : أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ أَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهُ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يَقْذَفَ فِي النَّارِ -

« بخارى كتاب الايمان باب حلاوة الايمان »

- 11.** Hazret Enesi^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sws} ka thënë:
"Janë tri cilësi, të cilat ia mundësojnë atij që i ka, ta shijojë ëmbëlsinë e vërtetë të besimit. Ato janë: që Allahu dhe Profeti i Tij të jenë tek ai më të dashur se çdo gjë; që ai ta dojë dikë vetëm për hir të Allahut; dhe pasi që Allahu e ka shpëtuar nga mosbesimi, urren të kthehet prapë në të më shumë se sa urren të hidhet në zjarr".

(Buhariu)

۱۲ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَوْ يَعْلَمُ الْمُؤْمِنُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْعُقُوبَةِ مَا طَمَحَ بِجَنَّتِهِ أَحَدٌ، وَلَوْ يَعْلَمُ الْكَافِرُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الرَّحْمَةِ مَا قَنَطَ مِنْ جَنَّتِهِ أَحَدٌ -

« مسلم كتاب التوبة باب في سعة رحمة الله »

- 12.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sws} ka thënë:

"Po ta dinte besimtari se sa i rreptë është ndëshkimi i Allahut, ai do t'i humbte të gjitha shpresat për ta fituar Xhenetin. Dhe po ta dinte mosbesimtari se sa e pakufishme është mëshira e Allahut, ai kurrë nuk do t'i humbte shpresat për ta fituar Xhenetin".

(Muslimi)

۱۳ - عَنْ وَائِلَةَ بِنِ الْأَسْقَعِ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي فَلْيُظَنَّ بِي مَا شَاءَ -

« بخارى كتاب التوحيد باب يحذركم الله نفسه و مسند

دارمى باب حسن الظن »

- 13.** Hazret Vathila^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{SAVS} ka thënë se Allahu^{xah} thotë:

“Unë sillem me robin Tim ashtu siç mendon ai për Mua. Pra, le të mendojë për Mua siç dëshiron ai”.

(Buhariu)

- ۱۴

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَنَّهُ قَالَ :
قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي وَأَنَا مَعَهُ حَيْثُ
يَذْكُرُنِي وَاللَّهُ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنْ أَحَدِكُمْ يَجِدُ ضَالَّتَهُ
بِالْفَلَاحَةِ وَمَنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا ، وَمَنْ
تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا ، وَإِذَا أَقْبَلَ إِلَيَّ يَمْشِي
أَقْبَلْتُ إِلَيْهِ أَهْرُولُ -

« مسلم كتاب التوبة باب في الحَضَّ على التوبة »

- 14.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{SAVS} ka thënë:

“Allahu^{xah} thotë se Unë sillem me robin Tim sipas mendimit që ai ka për Mua dhe Unë jam me të kur ai Më përkujton Mua. Pasha Allahun! Allahu gëzohet nga pendimi i robit të Vet më shumë se ai, i cili papritmas e gjen devenë e tij, të cilën e kishte humbur në shkretëtirë. Allahu thotë: ‘Kur dikush Më afrohet Mua një pëllëmbë, Unë i afrohem atij një krah; dhe kur ai Më afrohet një krah, Unë i afrohem atij dy krahë; dhe kur ai vjen nga Unë duke ecur, Unë i afrohem atij duke vrapuar.”

(Buhariu)

١٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ أَسْرَفَ رَجُلٌ عَلَى نَفْسِهِ فَلَمَّا حَضَرَهُ الْمَوْتُ أَوْصَى بَنِيهِ فَقَالَ إِذَا أَنَا مِتُّ فَأَحْرِقُونِي ثُمَّ اسْحَقُونِي ثُمَّ ذَرُونِي فِي الرِّيحِ فِي الْبَحْرِ فَوَاللَّهِ إِنِّي قَدَرْتُ عَلَى رَبِّي لِيُعَذِّبَنِي عَذَابًا مَا عَذَّبُهُ أَحَدًا قَالَ فَفَعَلُوا بِهِ ذَلِكَ فَقَالَ لِلْأَرْضِ أَدَّى مَا أَخَذْتَ فَإِذَا هُوَ قَائِمٌ فَقَالَ لَهُ : مَا حَمَلَكَ عَلَى مَا صَنَعْتَ قَالَ : خَشْيَتِكَ أَوْ مَخَافَتِكَ يَا رَبِّ ! فَغَفَرَ لَهُ -

» بخارى كتاب التوحيد- ابن ماجه كتاب الزهد باب ذكر الذنوب / مسند احمد ٢٦٩ / ٢ «

15. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërugari i Allahut^{sav} ka thënë se Allahu^{xsh} thotë:

"Ishte një herë një njeri i cili kishte bërë shumë mëkate kundër vetes së tij. Kur iu afrua vdekja, ai u tha bijve të tij: "Kur të vdes digjeni trupin tim, e pasi të jem bërë hi e pluhur, merreni pluhurin tim, shkoni në det dhe hidhjeni atë në erë. Pasha Allahun! Unë kam frikë se nëse Allahu më shtie në dorë, do të më dënojë me një dënim që nuk e ka dënuar askënd më parë. Atëherë Profeti i shenjtë^{sav} tha se bijtë e tij bënë siç u kishte thënë i ati. Por, Allahu^{xsh} e urdhëroi tokën: 'Ktheje atë që ke marrë ti'. Pra njeriu u ngrit. Allahu e pyeti, 'Çfarë të shtyri të bëje ashtu?' Ai u përgjigj, 'Frika nga ndëshkimi Yt, o Zoti im'. Kështu Allahu e fali atë".

(Buhariu)

KURANI I MADHËRISHËM

١٦ - عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ -

» بخارى كتاب فضائل القرآن باب خيركم من تعلم
القران «

- 16.** Hazret Osman bin Affani^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{swt} ka thënë:

*“Më i miri nga ju është ai, i cili e mëson Kuranin dhe (atë)
ua mëson të tjerëve”.*

(Buhariu)

KURANI I MADHËRISHËM
(THËNIE TË PROFETIT MUHAMMED^{swt})

١٧ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِيْ جَوْفِهِ شَيْءٌ مِّنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرِبِ
» ترمذى فضائل القرآن باب من قرأ حرفا «

- 17.** Hazret Ibn Abasi^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{swt} ka thënë:

*“Vërtet, ai i cili nuk e mëson asnjë pjesë të Kuranit, është
si shtëpi e braktisur”.*

(Tirmidhiu)

- ۱۸ -

عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ قَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَوْمًا فِينَا خَطِيئًا فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ وَوَعِظَ وَذَكَرُكُمْ قَالَ : أَمَا بَعْدُ أَلَا أَيُّهَا النَّاسُ فَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ يُوشِكُ أَنْ يَأْتِيَ رَسُولُ رَبِّي فَأُجِيبُ وَأَنَا تَارِكٌ فِيكُمْ ثَقَلَيْنِ أَوَّلُهُمَا كِتَابُ اللَّهِ فِيهِ الْهُدَى وَالنُّورُ فَخُذُوا بِكِتَابِ اللَّهِ وَاسْتَمْسِكُوا بِهِ فَحَثَّ عَلَى كِتَابِ اللَّهِ وَرَغَّبَ فِيهِ ثُمَّ قَالَ : وَأَهْلُ بَيْتِي ، أَذْكُرْكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي ، أَذْكُرْكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي ، أَذْكُرْكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي -

« مسلم كتاب فضائل الصحابة باب من فضائل علي ^{عليه السلام} »

18. Hazret Zejd bin Erkami^{ra} rrëfen:

Një ditë i Dërguari i Allahut ^{savs} u ngrit që të na këshillonte. Ai e lavdëroi Allahun ^{xshh} dhe e madhëroi Atë dhe na këshilloi duke thënë:

“O njerëz! Unë jam vetëm një njeri dhe mund të ndodhë, që një ditë të vijë tek unë Engjëlli i Allahut dhe unë të largohem nga kjo botë. Unë po ju lë në mesin tuaj dy gjëra të rëndësishme: Librin e Allahut, që është udhëzim dhe dritë. Pra, mbahuni fort pas Librit të Allahut dhe veproni sipas tij. Kështu ai na tërhoqi vëmendjen për librin e Allahut dhe na nxiti për të. 'Po ashtu po lë pas vetes anëtarët e familjes sime. Unë ju këshilloj të frikësoheni prej Allahut lidhur me anëtarët e familjes sime (të silleni mirë me ta)”.

Ai i përsëriti tri herë këto fjalë.

(Muslimi)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ لَا يَأْنِفُ وَلَا يَسْتَكِفُ أَنْ يَمْشِيَ مَعَ الْأَرْمَلَةِ وَالْمَسْكِينِ فَيَقْضِي لَهَا حَاجَتَهُمَا -

« مسند دارمی باب فی تواضع رسول الله صلى الله عليه وسلم »

19. Hazret Abdullah bin Abi Aufa^m rrëfen se:

“Profeti i shenjtë^{savs} kurrë s'tregoi përbuzje e as nuk u soll me mospërfillje ndaj vejushave e të varfërve, por përkundrazi, ai gjithnjë shfrytëzonte rastin t'i ndihmojë ata”.

(Masnad Darmi)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ مَا ضَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ شَيْئًا قَطُّ بِيَدِهِ وَلَا امْرَأَةً وَلَا خَادِمًا إِلَّا أَنْ يُجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَانِلَ مِنْهُ شَيْءٌ قَطُّ فَيَنْتَقِمَ مِنْ صَاحِبِهِ إِلَّا أَنْ يُتْهَكَ شَيْءٌ مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ فَيَنْتَقِمَ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ -

« مسلم كتاب الفضائل باب مباحثته الأثام واختياره من المباح »

20. Hazret Ajshja^{ra} rrëfen se:

"I Dërguari i Allahut^{sws}, megjithëse bëri xhihad në rrugën e Allahut, ai kurrë nuk ka rrahur askënd; as ndonjë grua e as ndonjë shërbëtor. Kur dikush i shkaktonte dëm, ai kurrë nuk mernte hak. Mirëpo, kur çnderohej ndonjë vend i shenjtë i Allahut, ai për hir të Allahut mernte hak".

(Muslimi)

۲۱ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَانَ يَغْلِفُ الْبَعِيرَ وَيُقِيمُ الْبَيْتَ وَيَخْصِفُ النَّعْلَ وَيَرْقَعُ الثَّوبَ وَيَحْلِبُ الشَّاةَ وَيَأْكُلُ مَعَ الْخَادِمِ وَيَطْحَنُ مَعَهُ إِذَا أَعْيَا وَكَانَ لَا يَمْنَعُهُ الْحَيَاءُ أَنْ يَحْمَلَ بِضَاعَتَهُ مِنَ السُّوقِ إِلَى أَهْلِهِ وَكَانَ يُصَافِحُ الْغَنَى وَالْفَقِيرَ وَيُسَلِّمُ مُبْتَدِيًا وَلَا يَحْتَقِرُ مَا دُعِيَ إِلَيْهِ وَلَوْ إِلَى حَشْفِ التَّمْرِ وَكَانَ هَيِّنَ الْمُؤْنَةِ ، لَيَنَّ الْخُلُقَ ، كَرِيمَ الطَّبِيعَةِ ، جَمِيلَ الْمَعَاشِرَةِ ، طَلِقَ الْوَجْهِ ، بَسَامًا مِنْ غَيْرِ ضَحْكٍ ، مَحْزُونًا مِنْ غَيْرِ عُيُوسَةٍ ، مُتَوَاضِعًا مِنْ غَيْرِ مَذَلَّةٍ ، جَوَادًا مِنْ غَيْرِ سَرَفٍ رَقِيقَ الْقَلْبِ رَحِيمًا بِكُلِّ مُسْلِمٍ لَمْ يَتَجَشَّأْ قَطُّ مِنْ شَيْءٍ وَلَمْ يَمُدَّ يَدَهُ إِلَى طَمَعٍ -

« مشكوة كتاب الفتن باب في اخلاقه - قشيره ص ۷۵

اسد الغابة جلد اول ص « ۲۹ »

21. Hazret Ebu Said Hudri^{ra} rrëfen se:

“I Dërguari i Allahut^{sws} vetë i ushqente devetë, i kryente punët e shtëpisë, i riparonte këpucët e veta, i armonte rrobat, milte dhitë dhe hante bashkë me shërbëtorin e tij. Nëse shërbëtori lodhej nga të bluarit e grurit, ai e ndihmonte atë. Atij kurrë nuk i vinte turp t'i sillte familjes gjëra të nevojshme nga pazari. Ai i përshëndeste të pasurit e të varfrit. Gjithmonë përpiqej të përshëndeste i pari. Ai kurrë nuk e refuzonte ftesën e dikujt qoftë edhe për të ngrënë hurma. Ai ka qenë shumë dashamirës, zemërbutë dhe shpirtmirë. Sjelljet e tij më të vërtetë kanë qenë të shkëlqyeshme dhe ai gjithnjë ishte i buzëqeshur. Ai buzëqeshte, por kurrë nuk qeshte me zë. Kurrë nuk ngrysej madje edhe kur ishte i pikëlluar. Ai ishte modest, por jo i dobët. Ishte dorëhapur, por jo ekstravagant. Ai ishte zemërbutë dhe i mëshirshëm ndaj çdo myslimani. Ai nuk hante aq sa t'i vinte gromësirë. Ai kurrë nuk e ka zgjatur dorën nga motivi i lakmisë”.

(Mishkati)

٢٢ - عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : أَخْرَجَتْ لَنَا

عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا كِسَاءً وَإِزَارًا غَلِيظًا قَالَتْ : قُبِضَ
رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي هَذَيْنِ -

« بخارى كتاب اللباس باب الاكسية »

22. Hazret Ebu Musa el-Ash'ari^{ra} rrëfen:

“Një herë Ajshja^a na tregoi një çarçaf dhe një stof të trashë (të cilin e lidhte për ije) dhe na tha se Profeti i shenjtë^{sws} ishte i veshur në këto rroba kur ndërroi jetë”.

(Buhariu)

۲۳ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : بُنِيَ
الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ : شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا
رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ ، وَحَجِّ
الْبَيْتِ ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ -
« بخاری کتاب الایمان باب قول النبی صلی الله علیه وسلم
بنی الاسلام »

23. Hazret Ibn Omeri^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{saya} ka thënë:

“Islami bazohet mbi pesë shtylla: të dëshmuarit se s'ka zot tjetër përveç Allahut dhe se Muhamedi është i Dërguari i Allahut, falja e namazit, dhënia e zekatit, shkuarja në haxh dhe agjërimi në muajin e Ramazanit”.

(Buhariu)

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَجَاءَ رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الشَّيْبِ شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ حَتَّى أَتَى النَّبِيَّ ﷺ فَالْزَقَ رُكْبَتَهُ بِرُكْبَتِهِ ثُمَّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ مَا الْإِيمَانُ قَالَ أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ -

« ترمذى كتاب الايمان باب فى وصف جبريل النبى صلى الله عليه وسلم الايمان والاسلام »

24. Hazret Omer ibn Hatabi^{ra} rrëfen:

"Ishim me të Dërguarin e Allahut^{sovs}, kur erdhi një njeri i veshur me rroba shumë të bardha dhe kishte flokë të zinj. Ai nuk kishte shenja të udhëtimit e as nuk njihej nga asnjëri prej nesh. Ai erdhi dhe u ul pranë Profetit të shenjtë^{sovs}, ashtu që gjunjët e tij i preknin gjunjët e Profetit të shenjtë^{sovs} dhe më pas i tha: 'O Muhamed! Çka është besimi?' Profeti i shenjtë^{sovs} iu përgjigj: 'Besimi është ta besosh Allahun, engjëjt e Tij, librat e Tij, profetët e Tij, Ditën e Gjykimit dhe Tekdirin - (ligjin Hyjnor lidhur me të mirën e të keqen)".

(Tirmidhiu)

NAMAZI DHE KUSHTET E TIJ

۲۵ - عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ دَعَا بِإِنَاءٍ فَأَفْرَغَ عَلَى كَفِّهِ ثَلَاثَ مَرَارٍ فَغَسَلَهُمَا ثُمَّ ادْخَلَ يَمِينَهُ فِي الْإِنَاءِ فَمَضْمَضَ وَاسْتَنْشَرَهُ ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا وَيَدَيْهِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ ثَلَاثَ مَرَارٍ ثُمَّ مَسَحَ بِرَأْسِهِ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ ثَلَاثَ مَرَارٍ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ثُمَّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ تَوَضَّأَ نَحْوَ وُضُوئِي هَذَا ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيهِمَا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ -
« بخاری کتاب الوضوء باب الوضوء ثلاثاً »

- 25.** Një herë Hazret Osman ibn Affani^(ra) kërkoi ujë (për të marrë abdes). Ai së pari i lau tri herë duart e tij e pastaj me dorën e djathtë futi pak ujë në gojë dhe e shpërlau atë. Më pas e pastroi hundën dhe e lau tri herë fytyrën. Mandej i lau tri herë krahët deri te bërrylat dhe pas kësaj i përshkoi duart e lagëta nëpër kokë. Pastaj i lau tri herë këmbët deri te nyjat. Pasi mori abdes tha:

"I Dërguari i Allahut^(sallallahu alajhi ve salamu) ka thënë se kush merr abdes në këtë mënyrë, si mora unë dhe fal dy rekate namaz me përqendrim dhe me përlulësi, do t'i falen mëkatet e tij të mëparshme".

(Buhariu)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: أَلَا
 أَذَلُّكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا، وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ؟
 قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى
 الْمَكَارِهِ، وَكَثْرَةُ الْخُطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ، وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ
 الصَّلَاةِ، فَذَلِكُمُ الرَّبَاطُ، فَذَلِكُمُ الرَّبَاطُ -

» مسلم كتاب الطهارات باب فضل اسباغ الوضوء على
 المكاره «

26. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{swa} ka thënë:

"A mos t'ju tregoj diçka me anën e së cilës, Allahu do t'i shlyejë gabimet tuaja dhe do t'i ngrejë gradat tuaja?" "Tregona, o i Dërguari i Allahut!" thanë ata. Profeti i shenjtë^{sws} tha: "Të merrni abdes sado që nuk ju pëlqen, të shkoni në xhami edhe nëse e keni larg dhe pas namazit ta prisni namazin tjetër. Këto janë si rojë të në kufi, këto janë si rojë të në kufi".

(Muslimi)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَفْتَحُ الصَّلَاةَ بِالتَّكْبِيرِ وَالْقِرَاءَةِ بِالحَمْدِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - وَكَانَ إِذَا رَكَعَ لَمْ يَرْفَعْ رَأْسَهُ وَلَمْ يُصَوِّبَهُ وَلَكِنْ بَيْنَ ذَلِكَ وَكَانَ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ لَمْ يَسْجُدْ حَتَّى يَسْتَوِيَ قَائِمًا - وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ لَمْ يَسْجُدْ حَتَّى يَسْتَوِيَ جَالِسًا - وَكَانَ يَقُولُ فِي كُلِّ رَكَعَتَيْنِ التَّحِيَّةَ وَكَانَ يَقْرِشُ رِجْلَهُ الْيُسْرَى وَيَنْصُبُ رِجْلَهُ الْيُمْنَى وَكَانَ يَنْهَى عَنْ عَقَبِ الشَّيْطَانِ وَكَانَ يَنْهَى أَنْ يَقْرِشَ الرَّجُلُ ذِرَاعَيْهِ إِفْتِرَاشَ الْكَلْبِ وَكَانَ يَحْتِمُ الصَّلَاةَ بِالتَّسْلِيمِ -

« مسند احمد ۶ / ۳۱ »

27. Hazret Ajshja^{ra} rrëfen:

"I Dërguari i Allahut^{sovs} e fillonte namazin me "Tekbir" (Allahu Akber - Allahu është më i madhi). Pas kësaj ai recitonte Elhamdu lil-lahi rabbil-alemin... Kur bënte ruku (përkulej) nuk e mbante kokën lart e as poshtë, por e mbante në mes¹. Kur ngrihej nga rukuja, drejtohej plotësisht e pastaj shkonte në sexhde. E kur e çonte kokën lart nga sexhdeja, ulej drejt, pastaj e bënte sexhden e dytë. Pas çdo dy rekateve, qëndronte ulur për të recituar "Ettehijatin". Në këtë pozitë ai e mbante drejt shputën e këmbës së djathtë (vertikalisht), kurse atë të këmbës së majtë e shtrinte. Ai e ndaloj që njeriu të ulet mbi nyjat e këmbëve si shejtani dhe t'i shtrijë bërnylat në sexhde si qeni. Ai e mbaronte namazin duke thënë, 'es-selamu alejkum', paqja dhe mëshira e Allahut qoftë mbi ju!"

(Masnad Ahmedi)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَأَلْتُ النَّبِيَّ ﷺ
أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى؟ قَالَ: الصَّلَاةُ عَلَى وَفْتِهَا،
قُلْتُ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ: بِرُّ الْوَالِدَيْنِ، قُلْتُ: ثُمَّ أَيُّ؟ قَالَ:
الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ -

«بخارى كتاب الجهاد باب فضل الجهاد والسير»

28. Hazret Abdullah bin Masudi^{ra} rrëfen:

"E pyeta Profetin e shenjtë^{sws} se cila vepër është më e dashur te Allahu^{shh}. Profeti i shenjtë^{sws} u përgjigj: 'Falja e namazit në kohën e caktuar'. Pastaj unë e pyeta: 'E pas kësaj?' 'Sjellja e mirë ndaj prindërve', tha ai. Unë e pyeta: 'E pas kësaj?' 'Xhihadi në rrugën e Allahut', u përgjigj ai."

(Buhariu)

عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مُرُّوا أَوْلَادَكُمْ بِالصَّلَاةِ وَهُمْ أَبْنَاءُ
سَبْعِ سِنِينَ وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا وَهُمْ أَبْنَاءُ عَشْرِ وَفَرَّقُوا
بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ -

«ابوداؤد باب متى يؤمر الغلام بالصلاة - مسند احمد

« ۲ / ۱۸۰

- 29.** Hazret Amr bin Shuejbi^{ra} ka dëgjuar prej babait të vet, i cili kishte dëgjuar prej të atit të tij, se i Dërguari i Allahut^ﷺ ka thënë:

“Urdhëroni fëmijët tuaj që ta falin namazin kur janë në moshën shtatë vjeçare ndërsa kur arrijnë moshën dhjetë vjeçare bëhuni më të rreptë ndaj tyre në çështjen e namazit, dhe ndajini shtretërit e tyre (që të flenë veçmas)”.

(Ebu Daudi)

۳۰ - عَنْ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ قَالَ: بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ، اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَإِذَا خَرَجَ قَالَ: بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ، اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ -

« مسند احمد حديث فاطمه بنت رسول الله صلى الله عليه

وسلم ص ۶ / ۲۸۳ »

- 30.** Hazret Fatimja^{ra} rrëfen:

“Kur i Dërguari i Allahut^ﷺ hynte në xhami, e recitonte këtë lutje: 'Në emër të Allahut, paqja qoftë mbi të Dërguarin e Allahut! O Allah, falmi mëkatet e mia dhe hapmi dyert e mëshirës Sate. Dhe kur dilte nga xhamia, e recitonte këtë lutje: “Në emër të Allahut, paqja qoftë mbi të Dërguarin e Allahut! O Allah, falmi mëkatet e mia dhe hapmi dyert e mirësisë Sate”.

(Masnad Ahmedi)

AGJËRIMI

- 31

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
 قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ إِلَّا الصَّيَّامَ فَإِنَّهُ لِي
 وَأَنَا أَجْزَى بِهِ وَالصَّيَّامُ جُنَّةٌ فَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمٍ أَحَدِكُمْ فَلَا
 يَرُفْثَ وَلَا يَصْخَبُ فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقُلْ: إِنِّي
 صَائِمٌ، وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَخُلُوفٌ فَمِ الصَّائِمِ
 أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ - لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ
 يَفْرَحُهُمَا: إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ فَرِحَ بِصَوْمِهِ -

« بخاری کتاب الصوم باب هل يقول انى صائم اذا
 شتم »

HADITHI TË ZGJEDHURA
 (THËNIE TË PROFETIT MUHAMEDIT)

31. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{av} ka thënë:

"Allahu^{sh} thotë se të gjitha veprat e njeriut janë për hir të vetës së tij, përveç agjërimit. Sepse agjërimi është për Mua dhe unë jam shpërblimi i tij. Agjërimi është mburojë (kundër së keqes). Prandaj, kur dikush prej jush agjëron, ai nuk duhet të angazhohet në biseda të kota e as nuk duhet ta ngrejë zërin. Nëse dikush e fyen atë apo kërkon të grindet me të, ai vetëm duhet t'i thotë se jam agjërueshëm. Pasha Allahun, Në dorën e të Cilit është jeta e Muhamedit, era e gojës së agjëruesit tek Allahu është më e mirë se sa aroma e miskut. Ai që agjëron, përjeton dy gëzime; gëzohet kur bën iftar dhe kur e takon Zotin e tij për shkak të agjërimit të tij".

(Buhariu)

۳۲- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ -

» بخارى كتاب الصوم باب من لم يدع قول الزور و العمل به «

32. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sovs} ka thënë:

“Allahu nuk ka nevojë për agjërimin e atij, i cili nuk përmbahet nga të folurit gënjeshtër dhe nga mashtrimi”.

(Buhariu)

۳۳- عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يَعْتَكِفُ الْعَشْرَ الْآخِرَ مِنْ رَمَضَانَ حَتَّى تَوَفَّاهُ اللَّهُ تَعَالَى ثُمَّ اعْتَكَفَ أَرْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ

» بخارى كتاب الاعتكاف باب الاعتكاف في العشر الاواخر «

33. Hazret Ajshja^{ra} rrëfen:

“Profeti i shenjtë^{sovs} rrinte Itikaf gjatë dhjetë ditëve të fundit të Ramazanit. Ashtu bëri gjatë gjithë jetës së tij. Pas vdekjes së tij, gratë e tij rrinin Itikaf në të njëjtën mënyrë.”

(Buhariu)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ خَطْبَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ قَدْ فَرَضَ عَلَيْكُمُ الْحَجَّ فَحُجُّوا فَقَالَ رَجُلٌ: أَكُلَّ عَامٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَسَكَتَ حَتَّى قَالَهَا ثَلَاثًا - فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَوْ قُلْتُ نَعَمْ لَوَجِبَتْ وَلَمَّا اسْتَطَعْتُمْ ثُمَّ قَالَ: ذَرُونِي مَا تَرَكْتُكُمْ فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِكَثْرَةِ سُؤَالِهِمْ، وَاخْتِلَافِهِمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ فَأَتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَإِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَيْءٍ فَدَعُوهُ -

« مسلم كتاب الحج باب فرض الحج مرة في العمر »

34. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{av} gjatë një fjalimi tha:

"O njerëz! Vërtet, Allahu e bëri Haxhin obligim për ju. Pra, duhet që ta kryeni Haxhin'. Duke dëgjuar këto fjalë, një njeri e pyeti, 'O i Dërguari i Allahut! A duhet ta kryejmë për çdo vit?' Ai heshti. I njëjti e përsëriti tri herë këtë pyetje. I Dërguari i Allahut^{av} u përgjigj, 'Po të thosha Po, kjo do të bëhej obligim për ju dhe ju s'do të kishit mundësi ta kryeni për çdo vit.' Pastaj tha, 'Mos pyetni shumë, derisa nuk ju tregoj unë, sepse ata, të cilët kanë qenë para jush, u shkatërruan për shkak se u bënë shumë pyetje profetëve të tyre, por nuk vepronin sipas asaj që u thuhej. Pra, kur ju urdhëroj diçka, përpiquni të veproni sipas asaj; dhe nëse ju ndaloj prej diçka, duhet të largoheni prej saj".

(Muslimi)

۳۵ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ -
« مشكوة كتاب المناسك »

35. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{save} ka thënë:

“Kush prej jush e kryen haxhin për hir të Allahut dhe nuk angazhohet në gjëra të kota e as nuk bën ndonjë shkelje, ai pastrohët nga mëkatet, ashtu sikurse atë ditë që e ka lindur nëna e tij.”

(Mishkati)

SHPENZIMI NË RRUGËN E ALLAHUT^{xhah}

۳۶ - عَنْ مُعَاذِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خُمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً تُؤْخَذُ مِنْ أَعْيَانِهِمْ فَرُدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَإِيَّاكَ وَكَرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ -
وَأَتَى دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ -
« بخارى كتاب الزكوة باب لا تؤخذ كرائم اموال الناس في

الصدقة »

36. Hazret Muadhi^{ra} rrëfen:

"I Dërguari i Allahut^{sws} më bëri prijës (guvernator) të një rajoni dhe më tha: 'Do të takohesh me njerëzit e Librit (jehuditë dhe të krishterët). Ftoj ata të dëshmojnë se s'ka zot tjetër përveç Allahut dhe se unë jam i Dërguari i Allahut. Nëse e pranojnë këtë, thuaju se Allahu e ka bërë obligim namazin (foljen) pesë herë në ditë. Nëse ata e pranojnë edhe këtë, tregoju se Allahu e ka bërë obligim dhënien e lëmoshës. Këto lëmosha merren prej të pasurve të tyre dhe u jepen të varfërve të tyre. Nëse pajtohen me këtë, atëherë mos kërko prej tyre pjesën më të mirë të pasurisë së tyre dhe ruaju prej lutjes së të shtypurit, sepse nuk ka pengesë në mes lutjes së tij dhe Allahut".

(Buhariu)

- ۳۷ -

عَنْ خُرَيْمِ بْنِ فَاتِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ أَنْفَقَ نَفَقَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ كُتِبَ لَهُ سَبْعُمِائَةِ ضِعْفٍ -
« ترمذی باب فضل النفقة في سبيل الله »

37. Hazret Hurejm bin Fatiku^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

"Njeriu, i cili shpenzon në rrugën e Allahut, shpërblehet shtatëqind fish".

(Tirmidhiu)

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : كَانَ أَبُو طَلْحَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَكْثَرَ الْأَنْصَارِ بِالْمَدِينَةِ مَالًا مِنْ نَخْلٍ وَكَانَ أَحَبَّ أَمْوَالِهِ إِلَيْهِ بَيْرُ حَاءَ وَكَانَتْ مُسْتَقْبَلَةَ الْمَسْجِدِ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَدْخُلُهَا وَيَشْرَبُ مِنْ مَاءٍ فِيهَا طَيِّبٍ قَالَ أَنَسٌ فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ :

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ، جَاءَ أَبُو طَلْحَةَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَنْزَلَ عَلَيْكَ لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ○ وَإِنَّ أَحَبَّ مَالِي إِلَيَّ بَيْرُ حَاءَ وَإِنَّمَا صَدَقَهُ اللَّهُ تَعَالَى أَرْجُو بَرَّهَا وَذَخَرَهَا عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى فَضَعَهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ حَيْثُ أَرَاكَ اللَّهُ ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : بَخْ ! ذَلِكَ مَالٌ رَابِعٌ ، ذَلِكَ مَالٌ رَابِعٌ وَقَدْ سَمِعْتُ مَا قُلْتَ وَ إِنِّي أَرَى أَنْ تَجْعَلَهَا فِي الْأَقْرَبِينَ فَقَالَ أَبُو طَلْحَةَ : أَفْعَلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ، فَقَسَمَهَا أَبُو طَلْحَةَ فِي أَقَارِبِهِ وَبَنِي عَمِّهِ -

« بخاری کتاب التفسیر باب لن تنالوا البر حتى تنفقوا مما تحبون »

38. Hazret Enesi^{ra} rrëfen:

"Ebu Telha Ensari^{ra} ishte njeriu më i pasur ndër ensarët (banorët e Medinës, të cilët e kishin pranuar fenë Islame para migrimit të Profetit të shenjtë^{sovs} në atë qytet). Ai ishte pronar i kopshteve të hurmave dhe kopshti i tij më i dashur ishte kopshti me emrin Bejruha që gjendej përballë xhamisë së Profetit^{sovs}. I Dërguari i Allahut^{sovs} hynte shpesh në atë kopsht dhe pinte ujin e tij të pastër. Enesi^{ra} thotë se kur u zbrit ajeti 'Ju s'mund t'i arrini virtytet e larta, derisa të mos shpenzoni prej asaj që është më e dashur për ju', Hazret Telha^{ra} shkoi te Profeti i shenjtë^{sovs} dhe i tha: 'O i Dërguari i Allahut! Të ka diktuar Allahu, Ju s'mund të arrini virtytet e larta, derisa të mos shpenzoni prej asaj që është më e dashur për ju; dhe pasuria ime më e dashur është kopshti i Bejruhasë. Unë e fal atë si lëmoshë në rrugën e Allahut dhe shpresoj se Allahu do ta pranojë bamirësinë time dhe do ta ruajë këtë në thesarin tim të Ahiretit. Pra, shfrytëzoheni sipas dëshirës sate, o Profet i Allahut!. I Dërguari i Allahut^{sovs} tha, 'Shkëlqyeshëm! Sa pasuri e dobishme qenka kjo! Unë kam dëgjuar çfarë the ti, por unë mendoj se është më mirë t'ua dhurosh farefisit tënd. Ebu Telha^{ra} tha: 'Unë do të veprojë ashtu siç më the ti, o i Dërguari i Allahut!. Ebu Telha^{ra} e ndau atë në mes të afërmeve të tij dhe fëmijëve të xhaxhait të tij".

(Buhariu)

۳۹- عَنْ عَبْدِ بْنِ حَاتِمٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ :

اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ -

« بخارى كتاب الزكوة باب اتقوا النار ولو بشق تمرة »

39. Hazret Ediji bin Hatimi^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sav} ka thënë:

"Jepni lëmoshë për të shpëtuar nga zjarri i xhehenemit, qoftë duke dhënë një pjesë të hurmës".

(Buhariu)

٤٠ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ بَعِيدٌ مِنَ النَّارِ وَالْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ قَرِيبٌ مِنَ النَّارِ وَالْجَاهِلُ السَّخِيُّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنَ الْعَابِدِ الْبَخِيلِ -
« قشيره - الجود والسخاء »

40. Hazret Ajshja^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sav} ka thënë:

"Njeriu dorëdhënës është afër Allahut, afër njerëzve, afër Xhenetit dhe larg Xhehnemit. Kopranci është larg Allahut, larg njerëzve dhe larg Xhenetit, por afër Xhehnemit. Njeriu i paditur, i cili është dorëdhënës, është më i dashur ndaj Allahut se sa njeriu kopranc që e adhuron shumë Allahun".

(Kushejrrija)

٤١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَيُّ الصَّدَقَةِ أَعْظَمُ أَجْرًا قَالَ: أَنْ تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَحِيحٌ تَخْشَى الْفَقْرَ وَتَأْمَلُ الْغِنَى وَلَا تُتَمَهَّلُ حَتَّى إِذَا بَلَغْتَ الْحُلُقُومَ قُلْتَ لِفُلَانٍ كَذَا وَكَذَا وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ -

« مشكوة كتاب الانفاق »

41. Hazret Ebu Hurejrah^(r) rrëfen:

"Një njeri e pyeti Profetin e shenjtë^(s): 'O i Dërguari i Allahut! Cila lëmoshë ka më shumë sevap?' Profeti i shenjtë^(s) iu përgjigj: 'Të japësh lëmoshë kur je shëndosh e mirë dhe i frikësohesh skamjes e dëshiron të bëhesh i pasur dhe të mos presësh derisa të vijë momenti i vdekjes dhe të thuash kjo është për filanin e kjo për atë'".

(Mishkati)

**TË KËSHILLUARIT PËR VEPRA TË MIRA
DHE TË NDALUARIT NGA TË KËQIJAT**

عَنْ حُذَيْفَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ
عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ عِنْدِهِ ثُمَّ لَتَدْعُنَّهُ وَلَا يُسْتَجَابَ لَكُمْ -

» ترمذی ابواب الفتن باب الامر بالمعروف والنهي عن
المنكر «

42. Hazret Hudhejfa^(r) rrëfen se Profeti i shenjtë^(s) ka thënë:

"Pasha Atë, në dorën e të Cilit është jeta ime! Ju duhet t'i këshilloni njerëzit për vepra të mira dhe t'i ndaloni nga të këqijat, përndryshe, mund të ndodhë që Allahu t'ju ndëshkojë rëndë. Atëherë do ta lutni Allahu, por do të jetë vonë dhe lutjet tuaja nuk do të pranohen".

(Tirmidhiu)

٤٣ - عَنْ نُعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَثَلُ الْقَائِمِ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ وَالْوَاقِعِ فِيهَا كَمَثَلِ قَوْمٍ اسْتَهْمُوا عَلَى سَفِينَةٍ فَأَصَابَ بَعْضُهُمْ أَعْلَاهَا وَبَعْضُهُمْ أَسْفَلُهَا فَكَانَ الَّذِينَ فِي أَسْفَلِهَا إِذَا اسْتَقَوْا مِنَ الْمَاءِ مَرُّوا عَلَى مَنْ فَوْقَهُمْ - فَقَالُوا لَوْ أَنَّا خَرَقْنَا فِي نَصِيبِنَا خَرْقًا وَلَمْ نُؤَدِّ مَنْ فَوْقَنَا فَإِنْ يَتْرَكُوهُمْ وَمَا أَرَادُوا هَلَكُوا جَمِيعًا وَإِنْ أَخَذُوا عَلَى أَيْدِيهِمْ نَجَوْا وَنَجَوْا جَمِيعًا -

» بخارى كتاب الشركة باب هل يقرع في القسمة والاستهام فيه «

43. Hazret Nu'man bin Bashiri^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sbaw} ka thënë:

“Shembulli i atij personi, i cili iu përmbahet kufijve të caktuar nga Allahu dhe i atij, i cili i tejkalon, është si ai populli që hodhi shortin për të siguruar vend në një anije. Disave u ra kuverta e sipërme, kurse të tjerëve kuverta e poshtme. Ata të kuvertës së poshtme, kur u nevojitej ujë, kalonin përmes atyre që ishin në kuvertën e sipërme. Atyre u ra ndërmend se nëse e bëjnë një vrimë në pjesën e poshtme të anijes, nuk do t'i trazonin udhëtarët e kuvertës së sipërme. Nëse ata, të kuvertës së sipërme i lejojnë të bëjnë këtë, të gjithë do të mbyten, ndërsa nëse i ndalojnë, të gjithë do të shpëtojnë”.

(Buhariu)

٤٤ - عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ لِعَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: فَوَاللَّهِ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ حُمْرِ النَّعَمِ -

«مسلم كتاب الفضائل باب فضائل علي بن ابي طالب و بخارى كتاب الجهاد»

44. Hazret Sehl bin Sa'di^{ra} rrëfen se një herë, Profeti i shenjtë^{swa} i tha Hazret Aliut^{ra}:

“Pasha Allahun! Nëse Allahu përdh dikë përmes teje, qoftë edhe një njeri të vetëm, kjo do të jetë më mirë për ty se t'i fitosh devetë kuqaloshe (devetë kuqaloshe konsideroheshin shumë të shtrenjta)”.

(Muslimi)

٤٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا - وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ إِثْمِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ إِثْمِهِمْ شَيْئًا -

«مسلم كتاب العلم باب من سن حسنة اوسئته»

- 45.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Kush fton kah hidajeti, do të ketë shpërblim aq sa ai që e pranon hidajetin, pa hequr diçka nga shpërblimet e këtij të fundit. Dhe kush fton kah paudhësia, do të ketë mëkat aq sa mëkatari, pa zvogëluar diçka nga mëkatet e tij”.

(Muslimi)

٤٦ - عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: يَسْرُؤُا وَلَا تُعَسَّرُوْا وَبَشِّرُوْا وَلَا تُتَفَّرُوْا -

«مسلم كتاب الجهاد باب في الامر بالتيسير وترك التنفير»

- 46.** Hazret Enasi^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sws} ka thënë:

“Lehtësojeni (fenë) dhe mos e vështirësoni. Përgëzojini e mos i dëshpëroni”.

(Muslimi)

GJËRAT E LEJUARA DHE TË NDALUARA

عَنْ أَبِي نَعْلَبَةَ الْحُسَيْنِيِّ جُرْثُومِ بْنِ نَاشِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ
رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى فَرَضَ فَرَائِضَ فَلَا
تُضَيَعُوهَا ، وَحَدَّ حُدُودًا فَلَا تَعْتَدُوهَا ، وَحَرَّمَ أَشْيَاءَ فَلَا
تَنْتَهُكُوهَا وَسَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ رَحْمَةً لَكُمْ غَيْرَ نِسْيَانٍ فَلَا
تَبْحَثُوا عَنْهَا -

« دَارْقَطْنِي »

- 47.** Hazret Ebi Tha'labatal Hushaniji Xhurthum bin Nashiri^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{av} ka thënë:

"Allahu i Lartësuar ka caktuar disa obligime, mos i shpërfillni ato. Ai ka caktuar disa kufij, mos i shkelni. Ai i bëri të palejueshme disa gjëra, mos iu afroni. Ai nga mëshira e Vet nuk i përmendi qëllimisht disa gjëra e jo nga harresa, pra, mos bëni shumë pyetje rreth tyre".

(Dar Kutniu)

- ٤٨ -

عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ الْحَلَالَ بَيْنَ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنَ وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ كَالرَّاعِي يَرْغَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَرْتَعَ فِيهِ ، أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى ، أَلَا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحْرَمُهُ ، أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ: أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ -

« مسلم كتاب البيوع باب اخذ الحلال »

- 48.** Hazret Numan bin Beshiri^{ra} rrëfen se e ka dëgjuar të Dërguarin e Allahut^{sws} duke thënë:

“Është e qartë se çka është e lejuar (hallall) dhe çka është e ndaluar (haram). Në mes të këtyre dyjave ka disa gjëra të dyshimta, për të cilat shumëkush nuk di se cilës kategori i takojnë ato. Kush ruhet prej tyre, e ruan besimin dhe nderin e tij. Kurse mund të ndodhë që ai, i cili ecë pas dyshimeve, të futet në haram. Shembulli i tij është si i bariut, i cili e kullot bagëtinë e tij afër vendit të ndaluar, ku përherë ka rrezik që kafshët e tij të futen në të. Mbani mend, se çdo mbret ka një vend të ndaluar. Vendi i ndaluar i Allahut janë ato gjëra, të cilat Ai i bëri haram. Dëgjonit! Ka një organ në trupin e njeriut, derisa ai është i shëndoshë, tërë trupi i tij është i shëndoshë, por, kur ai sëmuret, sëmuret i gjithë trupi i tij. Mbani mend, se ajo është zemra e njeriut”.

(Muslimi)

MARTESA

- ۴۹

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: تَنْكَحُ
الْمَرْأَةُ لِأَرْبَعٍ لِمَالِهَا وَلِحَسَبِهَا وَلِجَمَاهَا وَلِدِينِهَا - فَظَفَرُ بَذَاتِ
الدِّينِ تَرَبَّتْ يَدَاكَ -

« بخارى كتاب النكاح باب الاكفاء فى الدين »

- 49.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{savs} ka thënë:

“Njeriu zakonisht martohet me ndonjë grua për katër arsye: për shkak të pasurisë së saj, të familjes së saj, të bukurisë së saj dhe për shkak të besimit të saj. Ti duhet t'i japësh përparësi besimit. Qofsh i lumtur!”.

(Buhariu)

- ۵۰

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ إِنَّهُ كَانَ يَقُولُ: شَرُّ الطَّعَامِ
طَعَامُ الْوَلِيْمَةِ يَدْعَى لَهَا الْاَغْنِيَاءُ وَيُتْرَكُ الْفُقَرَاءُ ، وَمَنْ لَمْ
يُجِبِ الدَّعْوَةَ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ -

« مسلم كتاب النكاح باب الامر باجابة الداعى الى دعوة »

- 50.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{savs} thoshte:

“Gostia më e keqe në një dasmë është ajo në të cilën ftohen pasanikët dhe nuk ftohen të varfrit. Ai që e refuzon ftesën për dasmë, është i padëgjueshëm ndaj Allahut dhe ndaj Profetit të Tij”.

(Muslimi)

٥١ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: أَبْغَضُ الْحَلَالَ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ الطَّلَاقَ -

« ابو داود كتاب الطلاق باب في كراهية الطلاق »

51. Hazret Ibn Omeri^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{savs} ka thënë:

“Gjëja më e papëlqyeshme në sy të Allahut^{sh}, prej gjërave të lejueshme, është divorci”.

(Ebu Daudi)

٥٢ - عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي -

« ابو داود »

52. Hazret Ajshja^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{savs} ka thënë:

“Më i miri prej jush është ai, i cili sillet më së miri ndaj familjes së vet; dhe unë jam më i miri prej atyre, të cilët sillen mirë ndaj familjeve të tyre”.

(Ebu Daudi)

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ وَأَقْرَبَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا وَإِنَّ مِنْ أَبْغَضِكُمْ إِلَيَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي يَوْمَ الْقِيَامَةِ الثَّرَثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ وَالْمُتَفَيِّهُونَ! قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ عَلِمْنَا الثَّرَثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ وَالْمُتَفَيِّهُونَ فَمَا الْمُتَكَبِّرُونَ؟

HADITHI TË ZGJEDHURA
(ITHËNIE TË PROFETIT MUHAMEDIT)

» ترمذی کتاب البر والصلة باب فی معالی الاخلاق «

53. Hazret Xhabiri^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Më të dashur për mua në Ditën e Kiametit dhe më afër meje do të jenë ata, të cilët janë më të sjellshëm. Ndërsa, më të neveritshëm në Ditën e Kiametit dhe shumë larg prej meje do të jenë llafazanët, vetëlavdruesit dhe el-mutefaihikun-ët.” Sahabët thanë: 'O i Dërguari i Allahut! Ne i njohim llafazanët dhe vetëlavdëruesit, por cilët janë el-mutefaihikun-ët? Profeti i shenjtë^{sws} iu përgjigj, 'Ata janë mendjemëdhënjtë’.

(Tirmidhiu)

٥٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : إِنَّمَا

بُعِثْتُ لِأَتَمَّ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ -

«السنن الكبرى كتاب الشهادة باب بيان مكارم الاخلاق»

54. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{swa} ka thënë:

"Me të vërtetë, unë jam dërguar për t'i përsosur moralet e larta".

(Es-Sunan el-Kubra)

٥٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ : مَنْ نَفَسَ

عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِّنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِّنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ ، وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ ، وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِّنْ بُيُوتِ اللَّهِ تَعَالَى يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَادَرَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَغَشِيَتْهُمْ الرَّحْمَةُ وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ ، وَمَنْ بَطَّأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ -

«مسلم كتاب الذكر باب فضل الاجتماع على تلاوة القرآن

و على الذكر»

55. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sove} ka thënë:

"Kush e largon në këtë botë pikëllimin dhe dhembjen e ndonjë besimtari, Allahu do t'ia largojë pikëllimin dhe dhembjet në Ditën e Kiametit dhe kush ia largon vështirësitë dikujt, Allahu do t'ia largojë vështirësitë e tij në këtë botë dhe në botën e ardhshme. Kush i mbulon të metat e ndonjë myslimani, Allahu do t'ia mbulojë të metat e tij në këtë botë dhe në botën e ardhshme. Allahu përherë është i gatshëm ta ndihmojë një rob të Tijin, i cili gjithmonë është i gatshëm ta ndihmojë vëllanë e vet. Ai që merr rrugë për të kërkuar dijen, Allahu ia lehtëson rrugën e Xhenetit. Ata, të cilët qëndrojnë në ndonjë shtëpi të Allahut, e lexojnë Librin e Tij dhe ia mësojnë njëri-tjetrit, Allahu zbrit qetësi mbi ta, mëshira e Allahut i mbulon dhe ata rrethohen prej engjëjve. Allahu i përmend ata te të zgjedhurit e Vet. Ai që është përtac në vepra të mira, nuk mund të përparojë vetëm për shkak të emrit të mirë të familjes së vet".

(Muslimi)

HADITHI TË ZGJEDHURA
(THËNIE TË PROFETIT MUHAMED^{ra})

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَا ابْنَ آدَمَ مَرَضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي قَالَ: يَارَبِّ كَيْفَ أَعُوذُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فَلَانًا مَرَضَ فَلَمْ تَعُدَّهُ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ، يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطَعْتُمْكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي قَالَ: يَارَبِّ وَكَيْفَ أَطْعِمُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطَعَمَكَ عَبْدِي فَلَانٌ فَلَمْ تُطْعِمْهُ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَهُ ذَلِكَ عِنْدِي - يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتَكَ فَلَمْ تَسْقِنِي، قَالَ: يَارَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ قَالَ اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فَلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ أَمَا إِنَّكَ

- 56

لَوْ سَقَيْتُهُ وَجَدْتَنِي ذَلِكَ عِنْدِي -

«مسلم كتاب البر والصلة باب فضل عيادة المريض»

56. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sw} ka thënë:

"Në Ditën e Kiametit Allahu^{sh} do të thotë, 'O biri i Ademit! Unë kam qenë i sëmure, përse nuk më vizitove? Ai do të përgjigjet: 'Si është e mundur që të sëmuresh Ti, kur Ti je Zot i universit?!' Allahu do t'i përgjigjet: 'A nuk e ke ditur se filan robi Im ka qenë i sëmure dhe ti nuk e vizitove? Po ta kishe vizituar atë, do të Më kishe gjetur afër tij'. 'O biri i Ademit! Unë kam kërkuar ushqim prej teje, por ti më refuzove'. Ai do të përgjigjet, 'O Zoti im, si të kisha ushqyer unë Ty, kur Ti je Zot i universit?!' Allahu do të thotë: 'A nuk erdhi te ti filan rob lmi, por ti refuzove ta ushqesh? Po ta kishe ushqyer, do të konsideroja sikur të Më kishe ushqyer Mua'. 'O biri i Ademit, kam kërkuar ujë prej teje që ta shuaja etjen, por ti më refuzove'. Ai do të thotë: 'Si ta shuaja etjen Tënde, kur Ti je Zot i universit?!' Allahu do të thotë: 'Kur një rob lmi kërkoi ujë prej teje, ti e refuzove atë. Po t'i kishe dhënë ujë atij, do ta konsideroja se më ke dhënë Mua".

(Muslimi)

قَالَ النَّبِيُّ ﷺ إِنَّكُمْ لَنْ تَسْعَوْا النَّاسَ بِأَمْوَالِكُمْ فَسَعَوْهُمْ - ٥٧
بِسْطِ الْوَجْهِ وَحُسْنِ الْخُلُقِ -

«رساله قشيره ، باب الخلق ص ١٢١»

57. Profeti i shenjtë^{SAVS} ka thënë:

“Nëse s'mund t'u ndihmoni njerëzve materialisht, së paku takohuni me ta me buzëqeshje dhe me sjellje të mira”.

(Risalah Kusherijahi)

SHOQËRIA ISLAME

- ۵۸ -

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا يُؤْمِنُ
أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ -
«بخاری کتاب الایمان باب من الایمان ان يحب لاختيه
ما يحب لنفسه»

58. Hazret Enesi^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{SAVS} ka thënë:

“Askush prej jush s'mund të jetë besimtar i vërtetë derisa nuk dëshiron për të tjerët atë që dëshiron për vete”.

(Buhariu)

٥٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَا أَبَاهُ رَيْرَةَ كُنْ وَرِعًا تَكُنْ عَبْدَ النَّاسِ وَكُنْ فَنِعًا تَكُنْ أَشْكَرَ النَّاسِ وَأَحَبَّ لِلنَّاسِ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا وَأَحْسَنَ جَوَارَ مَنْ جَاوَرَكَ تَكُنْ مُسْلِمًا وَأَقْلَّ الضَّحْكَ فَإِنَّ كَثْرَةَ الضَّحْكِ تُمَيِّتُ الْقُلُوبَ -

«ابن ماجه كتاب الزهد باب الورع والتقوى»

59. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se një herë Profeti i shenjtë^{sdvs} më tha:

“O Ebu Hurejrah! Bëhu i devotshëm, do të jesh adhuresi më i madh. Rri i kënaqur, do të jesh ndër mirënjohësit e mëdhenj. Pëlqeje për të tjerët çka pëlqen për vete, do të bëhesh besimtar i vërtetë. Sillu mirë me fqinjët e tu, do të quhesh mysliman i vërtetë. Mos qesh shumë se të qeshurit e tepërt e bën zemrën të vdekur”.

(Ibn Maxhai)

٦٠ - عَنْ أَبِي يُوسُفَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَفْشُوا السَّلَامَ، وَاطْعِمُوا الطَّعَامَ، وَصَلُّوا الْأَرْحَامَ، وَصَلُّوا وَالنَّاسُ نِيَامَ، تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ -

«ترمذی ابواب صفة القيمة»

60. Hazret Ebu Jusuf Abdullah bin Salami^{ra} rrëfen:

"Unë e kam dëgjuar të Dërguarin e Allahut^{sws} duke thënë: 'O njerëz! Përhapeni selamin (përshëndetjen es-selamu alejkum), ushqeni nevojtaret, silluni mirë me farefisin tuaj dhe adhuroni Allahun kur të tjerët janë në gjumë. Nëse do të veproni kështu, do të hyni në Xhenet, në paqe".

(Tirmidhiu)

٦١- عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ : إِذَا كُنتُمْ ثَلَاثَةً فَلَا يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ الْآخَرِ حَتَّى تَحْتَاطُوا بِالنَّاسِ مِنْ أَجْلِ أَنَّ ذَلِكَ يُحْزَنُ -

«مسلم كتاب السلام باب تحريم مناجاة الاثنين دون الثالث بغير رضاه»

61. Hazret Ibn Masudi^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

"Kur jeni tre, atëherë nuk duhet që dy prej jush të bisedoni duke pëshpëritur mes veti, derisa të bashkoheni me njerëz të tjerë, sepse ai do të ndihet keq".

(Muslimi)

- ٦٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا عَطَسَ وَضَعَ يَدَهُ أَوْ ثَوْبَهُ عَلَى فِيهِ وَخَفَضَ أَوْ غَضَّ بِهَا صَوْتَهُ شَكَّ الرَّأُوِيَّ -

« ترمذى كتاب الاستيذان باب فى خفض الصوت و تخمير الوجه »

62. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen:

“Kur Profeti i shenjtë^{sovs} teshtinte, e mbulonte gojën me dorën e tij apo me ndonjë copë rrobe dhe kështu e mposhte atë”.

(Tirmidhiu)

MIRËNJOHJA NDAJ NJERËZVE

- ٦٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ لَا يَشْكُرِ النَّاسَ لَا يَشْكُرِ اللَّهَ -

« ترمذى باب ماجاء فى الشكر لمن احسن اليك »

63. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sovs} ka thënë:

“Ai, i cili nuk është mirënjohës ndaj njerëzve, nuk është mirënjohës ndaj Allahut”.

(Tirmidhiu)

MIRËSJELLJA NDAJ PRINDËRVE

- ٦٤ -

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَقُّ النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِي؟ قَالَ: أُمُّكَ قَالَ ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ أُمُّكَ قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: أُمُّكَ قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: أَبُوكَ - وَفِي رَوَايَةٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَقُّ بِحُسْنِ الصُّحْبَةِ؟ قَالَ أُمُّكَ ثُمَّ أُمُّكَ ثُمَّ أُمُّكَ ثُمَّ أَبَاكَ ثُمَّ أَدْنَاكَ أَدْنَاكَ -

» بخارى كتاب الادب باب من احق الناس بحسن الصحبة «

HADITHI TË ZGJEDHURA
(ITHËNIE TË PROFETIT MUHAMMED)

64. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen:

"Erdhi një njeri te Profeti i shenjtë^{sovs} dhe e pyeti: 'O i Dërguari i Allahut! Kush prej njerëzve meriton që të sillem më së miri ndaj tij?' 'Nëna jote', i tha Profeti i shenjtë^{sovs}. Ai pyeti, 'Mandej kush?' 'Nëna jote', iu përgjigj Profeti i shenjtë^{sovs}. 'Pastaj kush?' pyeti ai. Profeti i shenjtë^{sovs} iu përgjigj: 'Nëna jote'. Ai pyeti për herë të katërt: 'E mandej kush?' Profeti i shenjtë^{sovs} iu përgjigj: 'Babai yt'. Në një rrëfim tjetër përmendet: 'O i Dërguari i Allahut! Kush meriton sjelljen më të mirë prej meje?' Profeti i shenjtë^{sovs} u përgjigj: Nëna jote, pastaj nëna jote, pastaj nëna jote, më pas babai yt dhe kështu të afërmit e tu me radhë".

(Buhariu)

- ٦٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: رَغِمَ أَنْفٌ ثُمَّ رَغِمَ أَنْفٌ ثُمَّ رَغِمَ أَنْفٌ مَنْ أَدْرَكَ أَبَوَيْهِ عِنْدَ الْكِبَرِ أَحَدَهُمَا أَوْ كِلَيْهِمَا فَلَمْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ -
«مسلم كتاب البر والصلة باب رغم انف من ادرك ابويه»

- 65.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sw} ka thënë:

“Qoftë i poshtëruar! Qoftë i poshtëruar! Qoftë i poshtëruar ai, i cili i gjeti prindërit e vet në pleqëri, njërin prej tyre apo të dy, por, s’arriti të hynte në Xhenet (duke u shërbyer atyre)”.

(Muslimi)

MIRËSJELLJA NDAJ FQINJËVE

- ٦٦ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا زَالَ جَبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورُّهُ -

«بخارى كتاب الادب باب الوصايا بالجار»

- 66.** Hazret Ibn Omeri^{ra} dhe Ajshja^{ra} rrëfejnë se i Dërguari i Allahut^{sw} ka thënë:

“Xhebraili më këshilloi aq shumë rreth të drejtave të fqinjëve sa që mendova se ndoshta do t’u jepet e drejta e trashëgimisë”.

(Buhariu)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: مَنْ
كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِي جَارَهُ ، وَمَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَسْكُتْ -

» بخارى كتاب الادب باب من كان يؤمن بالله واليوم
الآخر «

**67. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{swt} ka
thënë:**

*"Kush e beson Allahun dhe Ditën e Ahiretit mos ta
shqetësojë fqinjin e vet. Kush e beson Allahun dhe Ditën
e Ahiretit duhet ta nderojë mysafirin e vet. Kush e beson
Allahun dhe Ditën e Ahiretit duhet të flasë vetëm fjalë të
mira ose të heshtë".*

(Buhariu)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: وَاللَّهِ لَا
يُؤْمِنُ وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ ! قِيلَ: مَنْ يَارَسُولَ اللَّهِ ؟
قَالَ: الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقِهِ -

» بخارى كتاب الادب باب اثم من لا يامن جاره بوائقه «

- 68.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{savs} ka thënë:

"Pasha Allahun, ai nuk është besimtar. Pasha Allahun, ai nuk është besimtar. Pasha Allahun ai nuk është besimtar". E pyetën Profetin e shenjtë^{savs}: 'Kush nuk është besimtar, o i Dërguari i Allahut?' 'Ai, fqinjët e të cilit nuk janë të sigurt nga sherri i tij' - u përgjigj Profeti i shenjtë^{savs}."

(Buhariu)

DASHAMIRËSIA NDAJ TË DOBËTËVE

- ٦٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: رُبُّ أَشْعَثَ أَغْبَرَ مَذْفُوعٍ بِالْأَبْوَابِ لَوَاقِسَمَ عَلَى اللَّهِ لَأَبْرَهُ -

« مسلم كتاب الجنة باب النار يدخلها الجبارون »

- 69.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{savs} ka thënë:

"Ka disa njerëz, të cilët duken të lekosur, me flokë të shprishur e të pluhurosur. Dyert mbyllen për ta nga përbuzja. Mirëpo, kur betohen në emër të Allahut, Allahu e plotëson fjalën e tyre".

(Muslimi)

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ ابْغُؤْنِي فِي ضَعْفَائِكُمْ فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتَنْصَرُونَ بِضَعْفَائِكُمْ -

« ترمذی کتاب الجهاد باب ماجاء فی الاستفتاح بصعاليك المسلمين »

- 70.** Hazret Ebu Darda^{ra} rrëfen se e ka dëgjuar të Dërguarin të Allahut^{av} duke thënë:

“Më kërkoni mua në mes të dobëtëve. Vërtet, ju furnizoheni dhe ndihmoheni përmes të dobëtëve. (nëse do t'i ndihmoni ata, do të ndihmoheni prej Zotit)”.

(Tirmidhiu)

FALJA E GABIMEVE

عَنْ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَنَّهُ قَالَ: أَفْضَلُ الْفَضَائِلِ أَنْ تَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ وَتُعْطَى مَنْ مَنَعَكَ وَتَصْفَحَ عَمَّنْ شَتَمَكَ -

« مسند احمد ص ۳۸ / ۳ »

- 71.** Hazret Muadh bin Enes^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{SAV} ka thënë:

“Virtyti më i lartë prej të gjitha virtyteve është t'i përforcosh marrëdhëniet me atë që i ka shkëputur, dhe t'i japësh atij që nuk të japë ty, dhe ta falësh atë që të fyejë ty”.

(Masnad Ahmedi)

- ۷۲

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَا
نَقَصْتُ صَدَقَةً مِنْ مَالٍ وَلَا عَفَارِجُلَ عَنْ مَظْلَمَةٍ إِلَّا زَادَهُ
اللَّهُ عِزًّا وَلَا تَوَاضَعَ -

« مسند احمد ص ۲/۲۳۵ ، ۲/۴۳۸ »

- 72.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{SAV} ka thënë:

“Nuk zvogëlohet pasuria, nëse jep lëmoshë; dhe Allahu i jep respekt e nder atij, i cili fal gabimet e të tjerëve dhe nuk poshtërohet (ai i cili fal gabimet)”.

(Masnad Ahmedi)

ETIKETAT E TË NGRËNIT

- ۷۳

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا
أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَذْكُرْ اسْمَ اللَّهِ تَعَالَى فَإِنْ نَسِيَ أَنْ يَذْكُرَ اسْمَ
اللَّهِ تَعَالَى فِي أَوَّلِهِ فَلْيَقُلْ: بِسْمِ اللَّهِ أَوَّلُهُ وَآخِرُهُ -
» ترمذی کتاب الاطعمة باب ماجاء فی التسمية على
الطعام «

- 73.** Hazret Ajsha^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{say} ka thënë:
"Kur dikush prej jush fillon të hajë, ai së pari duhet ta
përmendë emrin e Allahut^{sh}". Por nëse harron ta
përmendë emrin e Allahut në fillim, atëherë, le të thotë
(kur ti bie në mend) **Bismil-lahi avvelahu va
Ahirahu**, d.m.th: Në emër të Allahut e filloj dhe e
mbaroj".

(Tirmidhiu)

- ۷۴

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا أَكَلَ أَوْ شَرِبَ قَالَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ -
» ترمذی کتاب الدعوات باب مايقول اذا فرغ من
الطعام «

- 74.** Hazret Ebu Saidi^{ra} rrëfen se kur Profeti i shenjtë^{say}
mbasi që hante a pinte diçka, thoshte:
"Të gjitha lavdërimet i takojnë Allahut, i Cili na furnizoi
me ushqim e pije dhe na bëri myslimanë".

(Tirmidhiu)

VESHJA

٧٥ - عَنْ حُذَيْفَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَانَا عَنْ الْحَرِيرِ وَالذَّبْيَاجِ وَالشُّرْبِ فِي أُنْيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَقَالَ: هِيَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَهِيَ لَكُمْ فِي الْآخِرَةِ -

«مسلم كتاب اللباس والزينة باب تحريم استعمال اناء الذهب والفضة»

75. Hazret Hudhejfa^{ra} rrëfen:

"I Dërguari i Allahut^{sws} na ndaloi veshjet prej mëndafshi dhe 'dejbaxh' (një lloj mëndafshi). Ai edhe na ndaloi të hanim dhe të pinim në enët e arit e të argjendit, dhe tha: 'Ato në këtë botë janë për ata (jobesimtarët) e në botën e ardhshme për ju".

(Muslimi)

٧٦ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا اسْتَجَدَّ ثَوْبًا سَمَّاهُ بِاسْمِهِ عَمَامَةً ، أَوْ قَمِيصًا ، أَوْ رِدَاءً - يَقُولُ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ وَأَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا صُنِعَ لَهُ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ -

«ترمذى كتاب اللباس باب مايقول اذا لبس ثوبا جديدا»

76. Hazret Ebu Said al-Hudri^{ra} rrëfen:

"Kur Profeti i shenjtë^{sws} vishte ndonjë rrobë të re, ai së pari e përmendte emrin e saj p.sh. çallmë, këmishë apo pelerinë - e mandej e recitonte këtë lutje: 'O Allah, Ty Të takon lavdërimi. Ti ma dhurove këtë rrobë për ta veshur. Unë kërkoj prej Teje mirësitë e saj dhe dobisë për të cilat është prodhuar. Po ashtu kërkoj strehimin Tënd nga e keqja që mban ajo dhe nga çdo qëllim keqdashës për të cilin mund të jetë prodhuar".

(Tirmidhiu)

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ ﷺ الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ -
«مسلم كتاب الطهارة باب فضل الوضوء»

- 77.** Hazret Ebu Malik el-Ash'ari^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sovs} ka thënë:

“Pastërtia është pjesë e besimit”.

(Muslimi)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: السَّوَاكُ
مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِ مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ
«نسائي باب الترغيب في السواك»

- 78.** Hazret Ajshja^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sovs} ka thënë:

“Pastrimi i dhëmbëve e mban gojën të pastër dhe e kënaq Allahun”.

(Nisai)

SMIRA

- ۷۹ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
لَا تَحَاسِدُوا وَلَا تَنَاجَشُوا وَلَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَدَابَرُوا وَلَا يَبِعْ
بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا -
الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ : لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَحْقِرُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ -
الْتَقَوْا ههنا وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ بِحَسَبِ
أَمْرٍ مِّنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ - كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى
الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعَرَضُهُ -

«مسلم كتاب البر والصلة باب تحريم ظلم المسلم و
خذه»

79. Hazret Abdullah bin Omeri^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Mos u bëni smirëzi me njëri-tjetrit. Mos i prishni marrëveshjet e njëri-tjetrit. Mos e urreni njëri-tjetrit dhe mos ia ktheni shpinën njëri-tjetrit. Mos ndërhyri në pazarin e dy palëve që kanë arritur ujdinë. Bëhuni shërbëtorë të vërtetë të Allahut duke u bërë vëllezër me njëri-tjetrit. Myslimani është vëlla i myslimanit tjetër. Ai nuk i bën padrejtësi, nuk e nënçmon e as nuk e poshtëron atë. Këtu është devotshmëria dhe Profeti duke bërë shenjë kah gjoksi i vet, i përsëriti tri herë këto fjalë. Mandej tha: 'Për shkatërrimin e njeriut mjafton që ta nënçmojë vëllanë e tij mysliman. Gjaku, pasuria dhe nderi i një myslimani është i ndaluar për myslimanin tjetër”.

(Muslimi)

۸۰- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ؛ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْخَطْبَ أَوْ قَالَ الْعُشْبَ -

«ابوداود كتاب الادب باب في الحسد»

- 80.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{sova} ka thënë:

“Ruhuni prej smirës, sepse ajo i djeg veprat e mira, ashtu siç djeg zjarri drurin dhe kashtën”.

(Ebu Daudi)

MENDJEMADHËSIA

۸۱- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ فَقَالَ رَجُلٌ: إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ ثَوْبُهُ حَسَنًا وَنَعْلُهُ حَسَنَةً قَالَ: إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، الْكِبَرُ بَطْرٌ الْحَقُّ وَعَمُطُ النَّاسِ -

«مسلم كتاب الايمان تحريم الكبر وبيانہ»

- 81.** Hazret Abdullah bin Masudi^{ra} rrëfen se Profeti i shenjtë^{avv} ka thënë:

“Nuk do të hyjë në Xhenet ai, i cili ka një grimë mendjemadhësie në zemrën e tij. Një njeri pyeti: 'Me të vërtetë njeriu dëshiron të ketë rroba e këpucë të bukura!?' Profeti i shenjtë^{avv} u përgjigj: 'Allahu është i Bukur dhe e do bukurinë. Mendjemadhësi është të mohuarit e së vërtetës dhe nënçmimi i njerëzve’.

(Muslimi)

GËNJESHTRA

- ۸۲ -

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَيْكُمْ
بِالصَّدَقِ فَإِنَّ الصَّدَقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى
الْجَنَّةِ وَمَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَصَّدُقُ وَيَتَحَرَّى الصَّدَقَ حَتَّى
يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدْقًا وَإِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ فَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي
إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَمَا يَزَالُ الرَّجُلُ
يَكْذِبُ وَيَتَحَرَّى الْكَذِبَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَابًا -

«مسلم كتاب البر والصلة باب قبح الكذب وحسن
الصدق وفضله»

82. Hazret Abdullahu^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{savs} ka thënë:

"Ju duhet të ndiqni të vërtetën, se e vërteta e shpien njeriun kah virtyti dhe virtyti e çon atë në Xhenet. Kur njeriu flet të vërtetën, vjen koha kur ai nga Allahu konsiderohet njeri i vërtetë. Ruhuni prej gënjeshtërs, sepse gënjeshtro e shpien njeriun kah mëkati dhe mëkati e çon atë në Xhehennem. Kur njeriu flet gënjeshtro dhe e bën atë shprehi, vjen koha kur ai nga Allahu konsiderohet gënjeshtar".

(Muslimi)

٨٣- عَنْ أَبِي بَكْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَلَا أَنْبِئُكُمْ بِكَبَرِ الْكِبَائِرِ؟ قُلْنَا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ، وَكَانَ مُتَكَيِّفًا فَجَلَسَ فَقَالَ: أَلَا وَقَوْلُ الزُّوْر! فَهَارَالَ يُكْرَرُهَا حَتَّى قُلْنَا: لَيْتَهُ سَكَتَ،

«بخارى كتاب الادب باب عقوق الوالدين»

83. Hazret Ebu Bekri^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{savs} ka thënë:

"A mos t'ju tregoj rreth mëkateve të mëdha?" Patjetër, o i Dërguari i Allahut' thamë ne. Profeti i shenjtë^{savs} tha: 'Tia shoqërosh dikë si partner Allahut dhe të jesh i padëgjueshëm ndaj prindërve'. Profeti i shenjtë^{savs}, që ishte i mbështetur në atë çast në jastëk, u ul drejt dhe filloi të thoshte: 'Kujdes nga të folurit gënjeshtro!', ai i përsëriti këto fjalë aq shumë herë sa që ne deshëm që ai të heshte".

(Buhariu)

DOBËSIMI I MYSLIMANËVE

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لَيَأْتِيَنَّ عَلَى أُمَّتِي مَا أَتَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ حَدَّثُوا النَّعْلَ بِالنَّعْلِ حَتَّى إِنْ كَانَ مِنْهُمْ مَنْ أَتَى أُمَّهُ عَلَانِيَةً لَكَانَ فِي أُمَّتِي مَنْ يَصْنَعُ ذَلِكَ وَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَفَرَّقَتْ عَلَى اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ مِلَّةً وَتَفَرَّقَ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ مِلَّةً كُلُّهُمْ فِي النَّارِ إِلَّا مِلَّةً وَاحِدَةً قَالُوا: مَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي -

«ترمذى كتاب الايمان باب افتراق هذه الامة»

84. Hazret Abdullah bin Omeri^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Vërtet, edhe për umetin tim do të vijë kohë të tilla siç erdhën më parë për bijtë e Izraelit. Ata do t'i ngjajnë njëri-tjetrit si opingat që i ngjajnë njëra-tjetrës; madje edhe nëse njëri prej tyre ka bërë kurvëri me nënën e vet haptazi, do të dalë dikush edhe nga umeti im që do ta bëjë të njëjtën gjë. Padyshim, jehuditë u ndanë në 72 sekte, ndërsa umeti im do të ndahet në 73 sekte. Të gjitha do të hyjnë në zjarr, përveç njërit”. Sahabët pyetën: ‘Cilët do të jenë ata, o i Dërguari i Allahut^{sws}?’ Profeti i shenjtë^{sws} iu përgjigj: ‘Ata të cilët më ndjekin mua dhe sahabët e mi’.

(Tirmidhiu)

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُوشِكُ أَنْ يَأْتِيَ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا يَبْقَى مِنَ الْإِسْلَامِ إِلَّا اسْمُهُ وَلَا يَبْقَى مِنَ الْقُرْآنِ إِلَّا رِسْمُهُ مَسْجِدُهُمْ عَامِرَةٌ وَهِيَ خَرَابٌ مِنَ الْهُدَى عَلِمَ أَوْهُمْ شَرُّ مَنْ تَحْتَ أَدِيمِ السَّيِّئِ مِنْ عِنْدِهِمْ تَخْرُجُ الْفِتْنَةُ فِيهِمْ تَعُودُ - (رواه البيهقي في شعب الإيثار -)

«مشكوة كتاب العلم ، الفصل الثالث، كنز العمال ص

« ۲ / ۴۳

85. Hazret Aliu^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Do të vijë koha kur Islamit nuk do t'i mbetet asgjë përveç emrit të tij dhe Kuranit nuk do t'i mbetet asgjë përveç shkronjave të tij. Xhamitë e tyre do të jenë të mbushura me njerëz, por do të jenë të zbrazëta për nga hidajeti. Dijetarët e tyre do të jenë krijesat më sherrxhi nën kupën e qiellit. Të gjitha ngatërresat do të fillojnë prej tyre dhe te ata do të kthehen”.

(Mishkati)

- ۸۶ -
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كُنَّا جُلُوسًا عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ
إِذْ نَزَلَتْ عَلَيْهِ سُورَةُ الْجُمُعَةِ فَلَمَّا قَرَأَ وَآخِرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا
يَلْحَقُوا بِهِمْ قَالَ رَجُلٌ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَارَسُولَ اللَّهِ: فَلَمْ
يُرَاجِعْهُ النَّبِيُّ ﷺ حَتَّى سَأَلَهُ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا قَالَ
وَفِينَا سَلْمَانَ الْفَارِسِيُّ قَالَ فَوَضَعَ النَّبِيُّ ﷺ يَدَهُ عَلَى سَلْمَانَ
ثُمَّ قَالَ لَوْ كَانَ الْإِيمَانُ عِنْدَ الثُّرَيَّا لَنَالَهُ رِجَالٌ مِنْ هَؤُلَاءِ.
«بخاری کتاب التفسیر سورة جمعة ، مسلم ص ۱۷۰»

86. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen:

"Ishim të ulur pranë Profetit të shenjtë^{sovs}, kur iu zbrit surja Al-Xhumu'a; dhe kur e recitoi ajetin 'Va acheriina minhum lem-maa jalheku bihim' 'Ai do ta dërgojë atë edhe te të tjerët, të cilët ende nuk u janë bashkuar'. Një njeri e pyeti, 'Cilët janë ata, o i Dërguari i Allahut? Profeti i shenjtë^{sovs} nuk u përgjigj. Njeriu e përsëriti dy-tri herë pyetjen e tij. Selman Farsi (që ishte persian) ishte gjithashtu ulur në mesin tonë. Profeti i shenjtë^{sovs} e vuri dorën mbi supin e tij dhe tha: 'Edhe sikur besimi të ngjitej në Plejadë (të zhdukej plotësisht nga toka), do të dalin disa nga populli i tij që do ta sjellin atë përsëri në tokë".

(Buhariu)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَيُوشِكَنَّ أَنْ يَنْزَلَ فِيكُمْ ابْنُ مَرْيَمَ حَكَمًا
عَدْلًا فَيَكْسِرُ الصَّلِيبَ وَيَقْتُلَ الْخَنَزِيرَ وَيَضَعُ الْحَرْبَ
وَيَفِيضُ الْمَالَ حَتَّى لَا يَقْبَلَهُ أَحَدٌ حَتَّى تَكُونَ السَّجْدَةُ
الْوَّاحِدَةُ خَيْرًا مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ثُمَّ يَقُولُ أَبُو هُرَيْرَةَ وَأَقْرَأُوا
إِنْ شِئْتُمْ وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا -

«بخارى كتاب الانبياء باب نزول عيسى بن مريم»

87. Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Pasha Atë në dorën e të Cilit është jeta ime! Sigurisht biri i Merjemes së shpejti do të zbresë në mesin tuaj. Ai do të gjykojë me drejtësi, do ta thyejë kryqin, do ta mbysë derrin, do ta ndërpresë luftën (që bëhet për shkak të fesë), do të shpërndajë pasuri (shpirtërore), të cilën askush nuk do ta pranojë. Atë kohë një sexhde (e bërë para Allahut) do të jetë më e mirë se sa bota dhe gjithçka që është në të. (d.m.th. do të jetë koha e materializmit)”. Ebu Hurejrah^{ra} thotë se nëse dëshironi mund ta recitoni këtë ajet **‘Va im-min ehlil kitaabi il-haa laju’minenna bihi kabla mautihii va jaumal kijamati jakuunu alejhim shehida.** ‘Dhe s’ka njeri prej popullit të Librit që të mos besojë në të (në vdekjen e Isait mbi Kryq) para vdekjes së vet dhe në ditën e Kiametit ai (Isai) do të dëshmojë kundër tyre”.

(Buhariu)

- ۸۸

أَلَا إِنَّ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ لَيْسَ بِنَبِيٍّ وَبَيْنَهُ نَبِيٌّ وَلَا رَسُولٌ إِلَّا أَنَّهُ خَلِيفَتِي فِي أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي إِلَّا أَنَّهُ يَقْتُلُ الدَّجَالَ وَيَكْسِرُ الصَّلِيبَ وَيَضَعُ الْجِزْيَةَ وَتَضَعُ الْحَرْبُ أَوْرَارَهَا إِلَّا مَنْ أَدْرَكَهُ فَلْيَقْرَأْ عَلَيْهِ السَّلَامَ -

«طبرانی الاوسط والصغير»

88.

“Dëgjoni! S’ka Profet as të Dërguar midis Isait, birit të Merjemes dhe meje. Mbani mend, se ai pas meje do të jetë kalifi im në umetin tim. Ai do të vrasë Dexhalin, do ta thyejë kryqin, do ta ndërpresë xhizien (taksa që merren prej jomyslimanëve që jetojnë në shtetin mysliman), pasi që s’do të ketë më luftë. Dëgjoni, kush e takon atë, le t’ia përcjellë selamin tim”.

(Tibraniu)

- ۸۹

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ أَدْرَكَ مِنْكُمْ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ فَلْيَقْرَأْهُ مِنِّي السَّلَامَ -

«درمنثور ص ۲۴۵ / ج ۲»

89. Hazret Enesi^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Cili prej jush e gjen Isain, birin e Merjemes, duhet t’ia përcjellë selamin tim”.

(Durr-e-Menthuri)

عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَبَايَعُوهُ وَلَوْ

حَبْوًا عَلَى الثَّلَجِ فَإِنَّهُ خَلِيفَةُ اللَّهِ الْمَهْدِيّ -

«ابن ماجه كتاب الفتن»

- 90.** Hazret Thaubani^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Kur ta gjeni atë (Mehdiun), bëni 'bejtin' në dorën e tij, edhe nëse do t'ju duhet t'i kaloni në gjunjë bjeshtë e mbuluara me borë, sepse ai është Mehdiu dhe kalifi i Allahut”.

(Ibn Maxhai)

٩١- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
كَيْفَ أَنْتُمْ إِذَا نَزَلَ ابْنُ مَرْيَمَ فِيكُمْ وَإِمَامُكُمْ مِنْكُمْ وَفِي
رَوَايَةٍ فَأَمَّكُمْ مِنْكُمْ -

«بخارى كتاب الانبياء نزول عيسى بن مريم - مسند احمد

ص ٣٣٦ / ٢»

- 91.** Hazret Ebu Hurejrah^{ra} rrëfen se i Dërguari i Allahut^{sws} ka thënë:

“Në çfarë gjendje do të jeni ju, kur biri i Merjemes do të zbresë në mesin tuaj dhe ai do të jetë Imami juaj nga mesi juaj.

Në një version tjetër është thënë: Ai do t'ju prijë ju duke qenë vetë nga mesi juaj”.

(Buhariu)

- ۹۲ - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ إِنَّ لِمَهْدِيْنَا آيَتَيْنِ لَمْ

تَكُونَا مُنْذُ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَنْكَسِفُ الْقَمَرُ لِأَوَّلِ
لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ وَيَنْكَسِفُ الشَّمْسُ فِي النَّصْفِ مِنْهُ وَلَمْ
تَكُونَا مُنْذُ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ -

«سنن دارقطنی باب صفة صلوة الحسوف والكسوف
وهيئتها»

92. Hazret Muhamed bin Aliu^{ra} rrëfen:

“Vërtet në favor të Mehdiut tonë do të shfaqen dy shenja, të cilat kurrë nuk u shfaqën më parë që prej se u krijuan qiejt dhe toka. Hëna do të errësohet në natën e parë të ramazanit (në datat e saj të eklipseve) dhe dielli do të errësohet në mes të ramazanit (në ditët e tij të eklipseve). Allahu nuk i ka shfaqur këto dy shenja kurrë më parë, që nga krijimi i qiejve dhe i tokës”.

(Sunen Dar Kutni)

FJALIMI I HAXHIT LAMTUMIRËS

- ۹۳ - عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْأَحْوَصِ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي أَنَّهُ
شَهِدَ حَجَّةَ الْوَدَاعِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى
عَلَيْهِ وَذَكَرَ وَوَعِظَ ثُمَّ قَالَ: أَيُّ يَوْمٍ أَحْرَمُ أَيُّ يَوْمٍ
أَحْرَمُ، أَيُّ يَوْمٍ أَحْرَمُ؟ قَالَ فَقَالَ النَّاسُ: يَوْمُ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: فَإِنَّ دِمَائَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ

وَأَعْرَاضَكُمْ عَلَيْكُمْ حَرَامٌ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا ، فِي بَلَدِكُمْ
هَذَا ، فِي شَهْرِكُمْ هَذَا ، أَلَا لَا يَجْنِي جَانٍ إِلَّا عَلَى نَفْسِهِ ،
وَلَا يَجْنِي وَالِدٌ عَلَى وَلَدِهِ ، وَلَا وَلَدٌ عَلَى وَالِدِهِ ، أَلَا إِنَّ
الْمُسْلِمَ أَخُو الْمُسْلِمِ ، فَلَيْسَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ إِلَّا
مَا أَحَلَّ مِنْ نَفْسِهِ ، أَلَا وَإِنَّ كُلَّ رَبَائِي الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ ،
لَكُمْ رُؤُسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ غَيْرَ رَبَا
الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَإِنَّهُ مَوْضُوعٌ كُلُّهُ ، أَلَا وَإِنَّ كُلَّ
دَمٍ كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ ، وَأَوَّلُ دَمٍ أَضْعُ مِنْ دَمِ
الْجَاهِلِيَّةِ دَمُ الْحَارِثِ ابْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ ، كَانَ مُسْتَرْضِعًا فِي
بَنِي لَيْثٍ فَقَتَلْتَهُ هَذَا . أَلَا وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا ،

فَإِنَّهُنَّ عَوَانٌ عِنْدَكُمْ ، لَيْسَ تَمْلِكُونَ مِنْهُنَّ شَيْئًا غَيْرَ ذَلِكَ
إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ ، فَإِنْ فَعَلْنَ فَاهْجُرُوهُنَّ فِي
الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبْرَحٍ ، فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ
فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا - أَلَا وَإِنَّ لَكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ حَقًّا
وَلِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا ، فَأَمَّا حَقُّكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ فَلَا
يُوطِئَنَّ فَرْشَكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ ، وَلَا يَأْذَنَنَّ فِي بُيُوتِكُمْ لِمَنْ
تَكْرَهُونَ أَلَا وَإِنَّ حَقَّهُنَّ عَلَيْكُمْ أَنْ تُحْسِنُوا إِلَيْهِنَّ فِي
كِسْوَتِهِنَّ وَطَعَامِهِنَّ -

« ترمذی أبواب التفسير سورة التوبة »

- 93.** Hazret Sulejman bin Amr bin el-Ahvasi^{ra} rrëfen se i ka treguar i ati i tij, i cili ka qenë i pranishëm në Haxhin lamtumirës të Profetit të shenjtë^{savs}, se i Dërguari i Allahut^{savs} e lavdëroi dhe e madhëroi Allahun dhe i këshilloi të pranishmit e i pyeti:

"Cila është dita më e shenjtë? Cila është dita më e shenjtë? Cila është dita më e shenjtë?" Të pranishmit iu përgjigjen: 'Dita e haxhit të madh, o i Dërguari i Allahut'. Profeti i shenjtë^{savs} tha: 'Mbani mend se gjaku juaj, pasuria juaj dhe nderi juaj janë të shenjta, ashtu siç është kjo ditë, ky qytet dhe ky muaj. Askush nuk do të mbajë përgjegjësi për veprat e dikujt përveç veprave të veta. I ati nuk do të përgjigjet për veprat e të birit, e as i biri nuk do të përgjigjet për veprat e të atit.

Mbani mend se çdo mysliman është vëlla i myslimanit tjetër. Është e palejueshme për një mysliman të marrë diçka nga pasuria e vëllait mysliman përveç asaj të cilën ai ia lejon vetë. Mbani mend se të gjitha kamatat e borxheve që ishin caktuar në ditët e injorancës, anulohen, përveç kapitalit që është i juaji. Mos u sillni mizorisht me askënd dhe askush nuk do të sillët mizorisht ndaj jush. Pra, kamata e Abas bin Abdul Muttalibit po anulohet tërësisht. Për gjakun që u derdh në periudhën e injorancës nuk do të merret hak. Gjakun e parë që e fal unë, është gjaku i Harith bin Abdul Muttalibit (xhaxhai i Profetit), i cili u vra në vendin e quajtur Benu Lejth nga fisi i Hudhejlit, kur ishte ende i vogël.

Kini parasysh, të silleni mirë ndaj grave tuaja se ato janë nën mbikëqyrjen tuaj. Ju s'keni autorizim kundër tyre përveç nëse bëjnë imoralitet. Nëse ato bëjnë një veprim të tillë, atëherë i mbani të veçuara në shtretërit e tyre dhe i rrihni, por jo në mënyrë të ashpër. Mirëpo, nëse ato përmirësohen dhe bëhen të dëgjueshme, ju nuk keni justifikim t'i ndani e t'i trazoni. Mbani mend se ju keni të drejta ndaj grave tuaja dhe edhe ato kanë të drejta ndaj jush.

E drejta juaj mbi gratë tuaja është që ato të mos lejojnë askënd që ju nuk e pëlqeni të shkelë shtretërit tuaj, dhe ato nuk duhet të lejojnë, që në shtëpitë tuaja të hyjnë ata që ju nuk i pëlqeni. E drejta e tyre ndaj jush është që t'i furnizoni me veshmbathje e me ushqim".

(Tirmidhiu)

Adresa:

Xhemati Mysliman Ahmedia
Rr. Holger Petersen, Lagjia Veternik
10000 Prishtinë
Republika e Kosovës

Tel: +381 (0) 38 558 436
Fax: +381 (0) 38 512 408
www.alislam.org

Adresa:

Xhemati Mysliman Ahmedia
I Shqipërisë, autostrada
Tiranë - Durrës

Kutia postare 8176, Tiranë, Shqipëri
Tel: +355 (0) 682974992, 0692994966,
0672168054
Fax: +355 (0) 48302523